

**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen
sekä
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen
pelastustoimen palvelutasopäätös
2024-2026**

Julkinen versio

Asiakirja sisältää osia, jotka ovat julkisuuslain (621/1999 24§ 1 mom. 8k) nojalla salassa pidettäviä

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto 12.12.2023 § XX

Sisällysluettelo

Johdanto	3
1. Keskeiset linjaukset	4
1.1 Painopisteet ja strategiset päämäärät	4
1.2 Tarpeen, määrän ja laadun määrittäminen	8
1.3 Tuottamistavan valinta	8
1.4 Tuottamisen ohjaus ja valvonta	9
1.5 Jatkuvan riskien hallinnan menetelmät	11
1.6 Tuottamisen järjestelyt häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	11
2. Päättävän palvelutasopäätöskauden arviointi	12
2.1 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta	13
2.2 Pelastustoiminta	18
2.3 Pelastustoimen suunnitelmat	23
2.4 Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	24
2.5 Väestönsuojeluun varautuminen	24
3. Riskianalyysin tulokset ja johtopäätökset	26
4. Palvelutasoa koskevat päätökset palveluittain	27
4.1 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta	27
4.1.1 Pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä	27
4.1.2 Palontutkinta	30
4.1.3 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä	32
4.1.4 Onnettomuuskehityksen seuranta	34
4.1.5 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta	35
4.1.6 Valvontatehtävät	36
4.1.7 Valmiuden tarkastaminen	40
4.2 Pelastustoiminta ja siihen varautuminen	40
4.2.1 Väestön varoittaminen vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittava hälytysjärjestelmä	40
4.2.2 Pelastustoiminta	40
4.2.2.1 Toimintavalmiusaikavoitteet	41
4.2.2.2 Valmiuden säätelyn toimintamallit	45
4.2.2.3 Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen määrä ja laatu hyvinvointialueen alueen eri osissa	45
4.2.2.4 Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen osaamisen ylläpidon ja kehittämisen pääperiaatteet	46
4.2.2.5 Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn vähimmäistaso	47
4.2.2.6 Pelastustoiminnan kalustovoimavarat toiminnoittain alueen eri osissa	48
4.2.2.7 Pelastusasemat, paloasemat sekä muut kiinteistöt ja toimipisteet	48
4.2.2.8 Savusukellusvalmiudet alueen eri osissa	50
4.2.2.9 CBRNE-onnettomuuksien valmiudet alueen eri osissa sisältäen kemikaalisukellusvalmiudet	50
4.2.2.10 Vesipelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen venekaluston sekä vesisukellus- ja pintapelastusvalmiudet	51
4.2.2.11 Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan erityisvalmiudet	51

4.2.2.12	Korkealta pelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet putoamisvaarallisella alueella työskentelystä sekä ajoneuvokalustosta	51
4.2.2.13	Sammutusveden saamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet letkukalustosta, säiliöautoista ja pumpuista	52
4.2.2.14	Muiden paikallisten riskien mukaiset valmiudet	53
4.2.3	Pelastustoiminnan johtaminen	53
4.2.4	Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta	55
4.2.5	Pelastusviranomaisen virka-apu muille viranomaisille	56
4.2.6	Osallistuminen pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon	57
4.3	Pelastustoiminnan suunnitelmat	58
4.4	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	60
4.4.1	Vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palveluiden tuottamisessa	60
4.4.2	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan edistäminen	61
4.4.3	Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan terveystarkastukset	62
4.4.4	Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus	63
4.5	Pelastustoimen viranomaisten vastuulla oleva väestönsuojeluun varautuminen	64
4.5.1	Väestönsuojeluun varautumisen edellyttämä suunnittelu	64
4.5.2	Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittaminen	64
4.5.3	Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaatio	64
4.5.4	Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen	64
4.5.5	Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutustarve	65
4.5.6	Poikkeusolojen johtamisedellytysten varmistaminen	65
4.5.7	Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö	65
4.6	Muut palvelut (ei pelastuslainsäädännön edellyttämät)	66
5.	Kehittämissuunnitelma	67

Johdanto

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytintjärjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Lisäksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa sovitun sopimuksen mukaisesti ensihoitopalveluita molemmilla hyvinvointialueilla. Pelastuslaitos toimii kahdeksan kunnan: Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisen, Tuusulan ja Vantaan alueella. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kuuluu hallinnollisesti Vantaa-Kerava hyvinvointialueeseen, mutta palvelee myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialuetta.

Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoimen palvelutasopäätöksessä päätetään molempien hyvinvointialueiden pelastustoimen palveluista ja niiden kohdentamisesta. Palvelutasopäätös kattaa erikseen sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja pelastustoimintaan sekä pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevaan väestönsuojeluun varautumisen palvelut. Palvelut on suunniteltu siten, että ne toteutuvat yhdenvertaisesti koko toimialueella ja palveluiden saatavuutta seurataan osana palveluiden omavalvontaa.

Palvelutasopäätöksessä on huomioitu aluehallintoviraston antama lausunto sekä arviointi palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta palvelutasopäätöksen valmisteluvaiheessa. Palvelutasopäätöksen sisältöä sekä päätöksiä ja niiden perusteluita on täsmennetty arvion ja lausunnon pohjalta.

Neuvottelut sisäministeriön, valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja hyvinvointialueiden välillä on käyty keväällä 2023 ja niiden pohjalta nousseet suositukset on huomioitu palvelutasopäätöksessä.

Palvelutasopäätöksessä on huomioitu myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen laatima selvitys pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan sekä aluehallintoviraston vuosittainen asiantuntija-arvio. Selvitystä ja asiantuntija-arviota on hyödynnetty edellisen palvelutasopäätöskauden arvioinnissa sekä palvelutasopäätöksen eri alaluvuissa nykytilan kuvauksessa sekä kehittämistarpeissa.

Palvelutasopäätöksessä on myös huomioitu aluehallintoviraston edellisen palvelutasopäätöskauden aikana antamat korjausmääräykset pelastustoiminnan toimintavalmiuteen ja sen puutteisiin liittyen. Nämä on kirjattu sekä edellisen palvelutasopäätöskauden arviointiin, että pelastustoiminnan päätösosioon ja kehittämissuunnitelmaan.

1. Keskeiset linjaukset

1.1 Painopisteet ja strategiset päämäärät

Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle asetetut strategiset tavoitteet ja toiminnan painopisteet toimeenpanevat osaltaan valtakunnallisia turvallisuustavoitteita sekä pelastustoimen järjestämiselle vahvistettuja strategisia tavoitteita samoin kuin Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden strategisia tavoitteita ja päämääriä. Uudenmaan alueen riskianalyysi toimii osaltaan pohjana Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen strategisten painopisteiden määrittelylle. Riskianalyysistä tarkemmin luvussa 3.

Painopisteet ja strategiset päämäärät valtakunnallisella tasolla

Valtioneuvosto hyväksyi **sisäisen turvallisuuden strategian** 5.10.2017. Strategiassa on määritelty sisäisen turvallisuuden strategiset linjaukset ja painopisteet sekä laadittu konkreettisia toimenpiteitä sisältävä toimenpideohjelma. Strategian mukaisesti Suomi on maailman turvallisin maa elää, asua, yrittää ja tehdä työtä. Strategiaan sisältyy ennakointiosuus, jossa on kuvattu sisäiseen turvallisuuteen lähitulevaisuudessa vaikuttavat muutosvoimat.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2017 on valtioneuvoston periaatepäätös, joka yhtenäistää varautumisen kansallisia periaatteita ja ohjaa hallinnonalojen varautumista. Strategiassa on kuvattu yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, niiden tavoitetila sekä kyseisiä toimintoja vaarantavia uhkamalleja ja niistä mahdollisesti aiheutuvia erilaisia häiriötilanteita. Yhteiskunnan turvallisuusstrategia on huomioitu erityisesti valmisteltaessa alueellista riskiarvioita, johon Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysi ja palvelutasopäätökset perustuvat.

Valtioneuvosto päätti 1.12.2022 **valtakunnallisista strategisista tavoitteista pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026**. Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan alueiden pelastuspalvelujen tuottamisesta vastaava Keski-Uudenmaan pelastuslaitos edistää alueellaan valtakunnallisten tavoitteiden toimeenpanoa.

Valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet ovat:

1. Pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.
2. Pelastustoimen henkilöstöresurssit ovat riittävät ja henkilöstö on osaavaa ja hyvinvoivaa.
3. Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperustaisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti.
4. Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna.
5. Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa.

6. Pelastustoimen kansainvälinen toiminta on aktiivista, suunnitelmallista ja kytkeytyy pelastustoimen kansallisiin rakenteisiin.
7. Pelastustoimen palveluiden ja tehtävien valtakunnallinen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen perustuvat tiedolla johtamiseen ja yhtenäiseen tiedonhallintaan.
8. Pelastustoimen investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta.
9. Pelastustoimen hallinto- ja ohjausjärjestelmä on selkeä.

Sisäministeriön hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2022–2026 on koottu yhteen keskeisimmät hallinnonalan strategiset tavoitteet, joiden suunnittelussa lähtökohtana ovat hallitusohjelman tavoitteet, hallinnonalan konsernistrategian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvät tavoitteet sekä hallinnonalan kestävä kehityksen sitoumuksen toimenpiteet.

Sisäministeriön hallinnonalan strategiset tavoitteet vuosille 2022–2026 ovat:

1. Turvallisuuden tunne on korkea kaikissa väestöryhmissä
2. Ihmiset, ympäristö ja omaisuus ovat turvassa
3. Kansallisen turvallisuuden uhat sekä vakavat häiriöt torjutaan
4. Maahanmuutolla rakennetaan kestävää Suomea
5. Hyvinvoiva, ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon

Uudenmaan pelastuslaitokset (Helsingin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokset) tekevät tiivistä yhteistyötä. Yhteistoiminta perustuu yhteistoimintasopimukseen ja sitä ohjaavat Uudenmaan pelastuslaitosten pelastusjohtajat, jotka hyväksyvät yhteisen kehittämissuunnitelman ja määrittävät kulloinkin voimassa olevat avaintavoitteet. Vuonna 2023 toimintaa ohjaaviksi avaintavoitteiksi vahvistettiin seuraavat tavoitteet:

1. Asiakaspalvelun yhtenäistäminen Uudenmaan alueella
2. Suuronnettomuuksiin ja vaativiin johtamistilanteisiin liittyvän suorituskyvyn parantaminen (mm. Tilanne- ja johtokeskustoiminnan kehittäminen)
3. Palvelutasopäätöksen mukaisen tason saavuttaminen
4. Työhyvinvoinnin kehittyminen muuttuvassa toimintaympäristössä
5. Poikkeusoloihin ja vakaviin häiriötilanteisiin varautumisen kehittäminen muuttuneessa toimintaympäristössä (mm. Rauniopelastamisen suorituskyvyn kasvattaminen sekä NATO-jäsenyyden mukanaan tuomat mahdolliset kehittämistarpeet)

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet ja painopisteet

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen strategiassa on määritelty pelastuslaitoksen arvot, missio, visio, toiminnan painopisteet sekä strategiset tavoitteet. Strategia pohjautuu Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden strategioihin (2023–2025) sekä pelastustoimen valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin vuosille 2023–2026. Strategiavalmistelussa on huomioitu

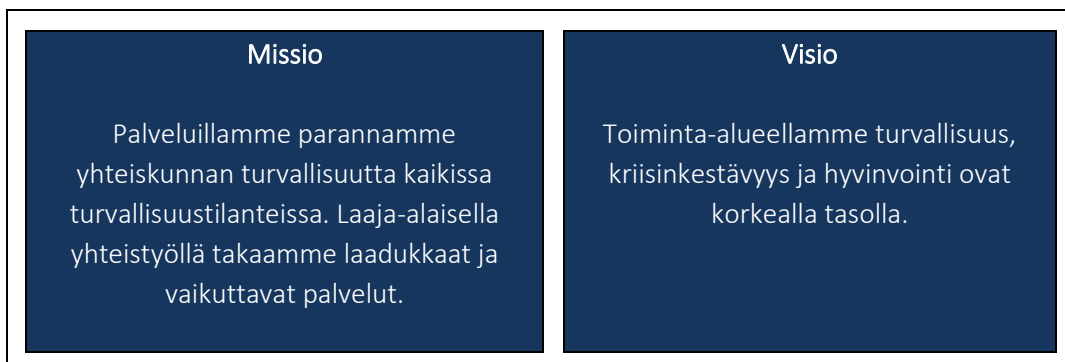
pelastuslaitoksen toiminnan suunnittelua ja toteutusta ohjaavat lait ja asetukset sekä muut keskeiset asiakirjat, muun muassa Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysi ja siellä esiin nousseet riskit, uhat ja muutosvoimat.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintaa ohjaavat pelastustoimen **arvot**: inhimillisesti, luotettavasti, ammatillisesti – yhteistyössä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen **missio ja visio** on johdettu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä pelastustoimen strategioihin kirjatuista visiosta, missiosta ja toiminta-ajatuksesta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen missio ja visio ovat:

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen **strategiset tavoitteet** jakautuvat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen viiden painopisteen alle, jotka ovat:

1. Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta
2. Parannamme palveluita
3. Arvostamme henkilöstöämme
4. Toimimme yhdessä
5. Huolehdimme kestävästä taloudesta

Näiden painopisteiden alle on kirjattu koko pelastuslaitoksen toimintaa ohjaavat strategiset tavoitteet ja niitä täsmentävät (palvelukohtaiset) alatavoitteet. Seuraavassa taulukossa esitetään erikseen kukin painopiste ja siihen linkittyvät tavoitteet. Palvelukohtaiset alatavoitteet on esitetty liitteessä 1.

1. Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta	
Ylläpidämme välitöntä kykyämme toimia suunnitellusti, asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti kaikissa turvallisuustilanteissa	Vaikutamme siihen, että hyvinvointialue tulee jatkossa vastaamaan ensihoidon järjestämisestä ja pelastuslaitos ensihoidon toteuttamisesta
2. Parannamme palveluita	
Uudistamme palveluitamme ja parannamme niiden vaikuttavuutta asiakastarpeiden pohjalta	
3. Arvostamme henkilöstöämme	
Laadukkaalla johtamisella ja avoimella vuorovaikutuksella rakennamme yhteisöllistä organisaatiokulttuuria	Mahdollistamme henkilöstömme osaamisen kehittämisen
4. Toimimme yhdessä	

Monimuotoisella yhteistyöllä vahvistamme asiakkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia

5. Huolehdimme kestävästä taloudesta

Kehitämme toimintamme sekä palvelujemme kustannustehokkuutta sekä ympäristöystävällisyyttä

Tiedolla johtamisen kautta löydämme asiakkaille parhaiten sopivat, vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät ratkaisut

1.2 Tarpeen, määrän ja laadun määrittäminen

Palvelutarpeen määrittely pohjautuu Uudenmaan alueen riskianalyysiin, siellä esiin nostettuihin uhkiin ja riskeihin, joihin pelastustoimen tulee varautua sekä keskeisiin riskienhallintakeinoihin. Riskienhallintakeinoina toimii pelastuslaitoksen tarjoamat palvelut, jotka riskianalyysin pohjalta ovat keskeisiä määriteltyjen riskien ehkäisemisessä. Riskienhallintakeinot on esitetty luvussa 3. Päätökset palvelutasosta perustuvat ajantasaiseen riskianalyysiin.

Päivittäisessä toimintavalmiuden mitoituksessa on huomioitu sisäministeriön ohjeen mukainen riskiluokittelu, joka määritetään asukasluvun ja kerrosalan perusteella, tapahtuneet onnettomuudet, omaisuus- ja henkilövahinkoriskit rakennuspaloissa, sekä erityistä tarkastelua vaativat kohteet.

Pelastuslaitoksen palvelut suunnitellaan vastaamaan lakeja ja säännöksiä. Palvelut tuotetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti optimoimalla resurssien kohdentamista. Palveluiden laatua sekä tuotettavien palveluiden määrää ja saatavuutta seurataan systemaattisesti osana palveluiden omavalvontaa ja palvelutarvetta arvioidaan kerättyyn tietoon pohjautuen. Pelastuslaitos tekee vuosittaisen toimintasuunnitelman palveluiden kehittämiseksi, johon kirjataan mistä tarve kehittämislle on noussut, kehittämistoimenpiteet, aikataulu ja vastuhenkilöt. Kehittämistoimenpiteiden etenemistä seurataan kuukausittain.

1.3 Tuottamistavan valinta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden palo- ja pelastustoiminnasta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytinja järjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön

suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Lisäksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa sovitun sopimuksen mukaisesti ensihoitopalveluita molemmilla hyvinvointialueilla.

Yhteistoimintasopimuksella on sovittu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämistäsiirrostavantaan ja Keravan hyvinvointialueelle lain hyvinvointialueesta (611/2021) § 7 mukaisesti sekä perustettiin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteinen pelastuslaitos, joka on osa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatiota. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti 1.1.2023 alkaen vastuu pelastustoimesta ja muiden pelastuslaitosta koskevien sopimusten noudattamisesta on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallinnossa olevalla Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella.

Yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on tehostaa pelastustoimen voimavarojen käyttöä sekä parantaa palveluiden saatavuutta ja laatua. Palveluiden tuottamisesta säädetään hyvinvointialuelain (611/2021) 9 §:ssä. Hyvinvointialue voi tuottaa järjestämistäsiirrostavantaan kuuluvan palvelun yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa. Yhteistoiminnalla voidaan tehostaa hyvinvointialueiden toimintaa ja henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttöä, parantaa palvelujen saatavuutta sekä turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuutta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on tehnyt kirjalliset yhteistyösopimukset pelastustoiminnan voimavarojen käytöstä ja johtamisesta Helsingin pelastuslaitoksen, Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen kesken. Keskinäisestä avunannosta on sovittu myös Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kanssa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on sopimus 30 alueensa palokunnan kanssa. Sopimusten mukaisesti palokunnat osallistuvat pelastustoimintaan sekä pelastustoimesta annetun lainsäädännön mukaiseen onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvään turvallisuusviestintätoimintaan palokuntasopimuksen mukaisesti. Pelastuslaitos toteuttaa sopimuspalokuntien kurssimuotoisen peruskoulutuksen yhteistyössä sopimusperusteisesti Uudenmaan pelastusliiton tai vastaavan toimijan kanssa.

1.4 Tuottamisen ohjaus ja valvonta

Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021, 16§) velvoittaa, että hyvinvointialueen on lakisääteisessä toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen, palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Lain mukaan hyvinvointialueen on laadittava järjestämistäsiirrostavantaan kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos valmistelee omavalvontaohjelman sekä toimii tiedon tuottajana hyvinvointialueille. Omavalvonnasta raportoidaan pelastuslautakunnalle, jossa on edustettuina

molemmat hyvinvointialueet. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella pelastustoimen omavalvontaohjelma on rinnakkainen dokumentti Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveyspalvelujen omavalvontaohjelman kanssa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella pelastustoimen omavalvontaohjelma on hyvinvointialueen omavalvontaohjelman liitteenä.

Hyvinvointialueiden pelastustoimen palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta seurataan omavalvontaohjelman mukaisesti. Omavalvontaohjelmassa todetaan, miten palvelujen saatavuutta ja toteutumista, laatua sekä vaikuttavuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan. Omavalvontaohjelmaa tarkentavat palvelukohtaiset omavalvonta- ja arviointisuunnitelmat, joiden avulla omavalvonta viedään käytäntöön. Omavalvontaohjelman tarkoituksena on ohjata strategisella tasolla Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen laadunhallintaa, toiminnan saatavuuden seuranta, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia sekä palvelujen kehittämistä. Omavalvonnan avulla pyritään takaamaan, että pelastuslaitos pystyy tarjoamaan laadukkaita palveluja asiakkaille palvelutasopäätöksessä määritellyn palvelutason mukaisesti. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella tehtävien ja palvelujen omavalvonta toteutetaan osana niiden järjestämistä ja tuottamista. Omavalvonnan kautta esiin nousseista tuloksista ja poikkeamista raportoidaan vuosittain.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen omavalvontaohjelma päivitetään valtuustokausittain ja tarvittaessa useammin. Omavalvontaohjelman hyväksyy pelastuslautakunta sekä hyvinvointialueiden aluehallitukset. Omavalvontaohjelma on päivitetty palvelutasopäätösvalmistelun yhteydessä ja astuu voimaan 1.1.2024.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen omavalvontaohjelmassa käsitellään seuraavat kokonaisuudet:

- 1) pelastuslaitoksen prosessit ja suunnitteluperusteet,
- 2) palveluiden saatavuuden ja laadun varmistamisen menettelyt ja
- 3) tiedolla johtaminen ja arviointi

Pelastuslaitoksen prosessit ja suunnitteluperusteet	Palveluiden saatavuuden ja laadun varmistamisen menettelyt	Tiedolla johtaminen ja arviointi
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pelastuslaitoksen toiminnan organisointi ja prosessit ▪ pelastuslaitoksen toiminnan suunnitteluperusteet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ henkilöstövoimavarat ▪ osaamisen ja suorituskyvyn varmistaminen ▪ yhteistyömenettelyt suorituskyvyn ja palveluiden saatavuuden varmistamiseksi ▪ toimitilat, kalusto ja laitteet ▪ toimintaa ohjaavat toimintamallit ja ohjeet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ toiminnan arvioinnin ja tiedolla johtamisen periaatteet ▪ tiedon keräämisen ja tiedon laadun varmistamisen menettelyt ▪ palvelutason toteutumisen seuranta ▪ tiedon hyödyntämisen keskeiset periaatteet ▪ raportointi

Pelastuslaitos raportoi toiminnastaan neljä kertaa vuodessa osavuosisikatsausten yhteydessä pelastuslautakunnalle, jossa on edustettuna sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue että Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus seuraa keskeisiä määriteltyjä toiminnan mittareita osavuosittain.

1.5 Jatkuvan riskien hallinnan menetelmät

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

1.6 Tuottamisen järjestelyt häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

2. Päättävän palvelutasopäätöskauden arviointi

Päättävän palvelutasokauden arviointia on tehty suhteessa edellisessä palvelutasopäätöksessä tehtyihin päätöksiin sekä kehittämissuunnitelmaan. Päättävän palvelutasopäätöskauden arvioinnissa on huomioitu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekemä selvitys palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta sekä aluehallintoviraston antama asiantuntija-arvio pelastustoimen palveluista Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla.

Palvelutasopäätöskauden aikana pelastuslaitoksella on valmisteltu **hyvinvointialueuudistusta**. Valmistelu on tehty osana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmisteluorganisaatiota ja valmistelussa on huomioitu Keski-Uudenmaan hyvinvointialuevalmistelu. Hyvinvointialuevalmistelun yhteydessä valmisteltiin ja hyväksyttiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteistoimintasopimus, jonka myötä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisvastuu siirrettiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Sopimuksella perustettiin kahden hyvinvointialueen yhteinen pelastuslaitos, joka sijoittui hallinnollisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatioon. Näin Keski-Uudenmaan pelastuslaitos pystyi jatkamaan toimintaansa yhtenä pelastuslaitoksena kahden hyvinvointialueen alueella. Siirtyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatioon tapahtui 1.1.2023.

Palvelutasopäätöskauden aikana luotiin pelastuslaitoksen **omavalvontaohjelma** ja sitä tarkentavat palvelukohtaiset omavalvonta- ja arviointisuunnitelmat sekä omavalvonnan käytänteet. Omavalvontaohjelma ohjaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen laadunhallintaa, toiminnan saatavuuden seurantaa, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia sekä palvelujen kehittämistä. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen omavalvontaohjelma on rinnakkainen dokumentti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sote-omavalvontaohjelman kanssa sekä liitteenä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelmassa. Omavalvontaa toteutetaan systemaattisesti kunkin palvelun arviointisuunnitelman mukaisesti.

Valtakunnallista **onnettomuuksien ehkäisyn sovellusta** ei ole otettu käyttöön palvelutasokauden aikana. Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta on ollut edustus sovelluksen kehittämisen työryhmässä.

Palvelutasopäätöskauden aikana on määritetty **palontutkinnan** suorituskykyvaatimukset ja vahvistettu sisäisin järjestelyin palontutkinnan resursseja ja osaamista. Samalla on selvitetty eri vaihtoehtoja, joilla Uudenmaan pelastuslaitosten yhteistyötä palontutkinnan toteuttamisessa voidaan vahvistaa. Selvitys on kesken. Lisäresursoinnista päätetään selvityksen valmistuttua.

Uusien valmiusasemien rakentamista ja pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantamista on edistetty suunnitelman mukaisesti, mutta aikataulu on viivästynyt mm. hyvinvointialueuudistuksen ja Myyrmäen tontin kaavamuutoksen valituksen takia. Ensimmäisenä

rakennetaan Tikkurilan valmiusasema, jonka urakoitsija valittiin kilpailutuksen jälkeen toukokuussa 2023. Samaan aikaan viimeistellään Hakunilan valmiusaseman suunnittelua, sen rakennuslupahakemus haetaan elokuussa 2023 ja urakoitsija kilpailutetaan marras-joulukuussa 2023. Vuonna 2024 jatketaan Korson valmiusaseman suunnittelun viimeistelyllä.

Mäntsälän paloasemalla havaittuihin sisäilmaongelmiin on lähdetty hakemaan ratkaisuja yhteistyössä kunnan kanssa, jotta Mäntsälän paloasemalle saadaan luotua turvalliset ja terveelliset olosuhteet työskennellä. Palvelutasokaudella Mäntsälän paloaseman pihalle rakennettiin henkilöstölle väliaikaiset väistötilat paviljonkeihin. Paviljongeilla on viiden vuoden väliaikainen rakennuslupa, joten uusi paloasemarakennus tulisi ottaa käyttöön viimeistään vuonna 2027. Uudelle paloasemalle on varattu tontti, johon on tekeillä asemakaavamuutos. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa on tehty investointivaraus paloaseman rakentamiseksi.

2.1 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut ovat toteutuneet pääasiassa palvelutasopäätöksen ja onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman (joka sisältää myös valvontasuunnitelman) mukaisesti. Toiminta on suunnitelmallista sekä ohjeistettua ja sille on asetettu vuosittaiset tavoitteet, joita seurataan. Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelma perustuu palvelutasopäätökseen, Uudenmaan pelastuslaitosten yhteiseen riskianalyysiin sekä sisäministeriön onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmaan.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekemässä vuosittaisessa selvityksessä palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta onnettomuuksien ehkäisyn osalta nostettiin esiin muun muassa, että määräaikaisen valvontatoiminnan osalta pelastuslaitos jäi jonkin verran määrällisistä tavoitteista sekä valvontaa tekevän henkilöstön täydennyskoulutuksessa on ollut haasteita, kun Pelastusopisto ei ole pystynyt sitä tuottamaan. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamisessa korona-aikana on otettu käyttöön uusia valvonnan muotoja, kuten asiakirjavalvonta.

Aluehallintovirasto nosti arviossaan esiin, että palontutkinnan tason 2 tutkintojen tavoitteet eivät kaikilta osin täyty, ja pelastuslain 41 § mukaisessa ilmoitusvelvollisuudessa on kehitettävää. Arvioissa kiinnitettiin huomiota myös tekemättömien määräaikaisten palotarkastusten siirtymisestä tulevalle vuodelle, joka tarkoittaa sitä, että tavoitteiden saavuttaminen seuraavana vuonna edellyttää hyvinvointialueelta toimenpiteitä. Tavoitteiden saavuttamista haastaa alueella erityisesti se, että henkilöstömäärässä on ollut vajeita palvelutasopäätöskaudella.

Tarkemmat päätöskohtaiset arvioinnit on koottu alla olevaan taulukkoon.

Päätös palvelutasosta 2021–2023	Arviointi
Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottaminen Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen, varautuminen onnettomuuksien torjuntaan, onnettomuus- ja vaaratilannevalmiuksien parantaminen sekä henkilö- ja muiden onnettomuusvahinkojen vähentäminen.	
Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamiseen käytetään vähintään 29 henkilötyövuotta	Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamiseen on käytetty keskimäärin 29 htv. Vuonna 2022 onnettomuuksien ehkäisyn resursseissa oli noin 1,5 henkilötyövuoden vaje ja vuonna 2021 noin 0,5 htv vaje. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluissa työskenteleviä henkilöitä on 27, joiden lisäksi suunnittelu- ja ohjaustyötä ovat tehneet pelastuslaitoksen valvontapäällikkö sekä riskienhallintapäällikkö (2 htv). Onnettomuuksien ehkäisyn palveluita tuotetaan myös pelastustoiminnan palveluiden puolella noin 1 htv verran.
Pelastuslaitos tekee tiivistä yhteistyötä eri yhteistyökumppanien kanssa toimintojen vaatimien tarpeiden mukaisesti	Pelastuslaitos on tehnyt yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden osalta keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Näitä ovat muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> ▪ kuntien rakennusvalvonta- ja kaavoitusviranomaiset ▪ kuntien eri virastot sekä ympäristönsuojeluviranomaiset ▪ kuntien sekä yksityisen sektorin sosiaali- ja terveystoimen toimijat ▪ kuntien sekä yksityisen sektorin varhaiskasvatuksen ja sivistystoimen toimijat ▪ tapahtumajärjestäjät ja -tuottajat ▪ poliisi ▪ Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) ▪ sopimuspalokunnat ▪ muut pelastuslaitokset Uudenmaan pelastuslaitokset ovat tehneet tiivistä yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden yhdenmukaistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseksi.
Valvontatoiminta Määräaikaisten palotarkastusten keskeisin tavoite on vähentää onnettomuuksia ja niiden vaikutuksia valvottavissa kohteissa sekä varmistaa vähintään lain mukaisen turvallisuustason ylläpitäminen. Tähän pyritään parantamalla henkilöstön edellytyksiä toimia onnettomuustilanteessa, lisäämällä toiminnanharjoittajien ja kiinteistöjen omistajien omatoimista varautumista ja tietoisuutta, varmistamalla paloteknisten laitteistojen toimintakunto sekä pelastustoiminnan edellytykset mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Kemikaalivalvonnan tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden valmistuksesta, käytöstä, siirrosta, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja. Muiden viranomaisten toimittamiin ilmoituksiin palonvaaroista tai onnettomuusriskeistä reagoidaan mahdollisimman nopeasti toimenpiteiden käynnistämiseksi onnettomuuksien ehkäisemiseksi.	
Pelastuslaitos suorittaa valvontaa riskiperusteisesti. Valvonnan perusteet, resursointi, toteutus sekä toteutuksen	Valvonta on toteutunut vuosittain päivitettävän onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman (joka sisältää valvontasuunnitelman) mukaisesti. Valvontakohteille on määritetty tarkastusväli riskitason perusteella ja kohteet valvotaan tarkastusvälin mukaisesti.

<p>arviointitavat suunnitellaan vuosittain erillisessä suunnitelmassa</p>	<p>Vuosittain on määritelty tavoitemäärät A1-A6-kohteiden sekä asuintalojen osalta.</p> <p>Toiminta on suunnitelmallista sekä ohjeistettua, sille on asetettu tavoitteet ja toteutumista seurataan säännöllisesti osana pelastuslaitoksen omavalvontaohjelmaa.</p> <p>Suunnitelluista määrällisistä tavoitemääristä jäätin jonkin verran henkilöresurssivajeen vuoksi. Henkilöstön vaihtuvuus on ollut kohtalaisen suurta ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen vie aikaa ennen kuin he pystyvät itsenäiseen ja täyspainoiseen työskentelyyn.</p> <p>Korona-aikana on otettu käyttöön uusia valvonnan muotoja, kuten asiakirjavalvonta. Määräaikaisen valvonnan suorittaminen asiakirjavalvontana kohdennetaan riskiperusteisesti.</p> <p>Jälkivalvontaa tehdään kohteisiin, joissa on esiintynyt puutteita valvonnassa. Jälkivalvontojen määrää vuonna 2022 on vähentänyt uusi valvonnan prosessi, jossa puutteet saadaan usein korjatuiksi aikaisemmassa vaiheessa prosessia.</p> <p>Valvonnan saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden arviointiin käytettäviä menettelyjä on kehitetty ja kehitetään edelleen, jotta pystytään arvioimaan toimintaa ja erityisesti sen vaikuttavuutta monipuolisesti ja kattavasti. Muun muassa asiakaspalautelomake on uudistettu palvelutasokaudella, jotta valvonnan hyödyistä ja vaikutuksista olisi mahdollista saada tarkempaa tietoa suhteessa palvelun tavoitteisiin.</p> <p>Kemikaalilainsäädännön perusteella tehtäviä tarkastuksia ja päätöksiä on tehty onnettomuuksien ehkäisyyn suunnitelman mukaisesti.</p>
<p>Yleisötapahtumien valvonta</p> <p>Yleisötapahtuminen valvonnalla varmistetaan, että tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalle yleisölle annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteessa toimimiseksi ovat riittävät.</p>	
<p>Pelastuslaitos suorittaa yleisötapahtumien turvallisuusjärjestelyjen valvontaa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa</p>	<p>Yleisötapahtumien turvallisuuden valvonnan osalta on tehty tiivistä yhteistyötä erityisesti tapahtuman järjestäjien, ensihoidon sekä poliisin kanssa.</p>
<p>Poistumisturvallisuusselvitysten arviointi ja valvonta</p> <p>Poistumisturvallisuusselvitysvetoituksen täyttymisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että asukkaat ja hoidettavat henkilöt voivat poistua turvallisesti tulipalossa tai muussa vaaratilanteessa itsenäisesti tai avustettuina.</p>	
<p>Pelastuslaitos valvoo poistumisturvallisuusselvitysvetoisten kohteiden poistumisturvallisuuden sekä siitä tehtävien selvitysten sisältöä ja ajantasaisuutta säännöllisesti sekä antaa tarvittaessa toiminnanharjoittajille ohjausta ja neuvontaa.</p>	<p>Pelastuslaitos on valvonut poistumisturvallisuusselvitysvetoisten kohteiden poistumisturvallisuutta sekä siitä tehtävien selvitysten sisältöä ja ajantasaisuutta suunnitelman mukaisesti ja on antanut toiminnanharjoittajille ohjausta ja neuvontaa. Uusien aloittavien kohteiden poistumisturvallisuusselvitykset arvioidaan ennen toiminnan käynnistämistä. Samassa yhteydessä kohteeseen tehdään tarpeen mukaan ylimääräinen palotarkastus. Olemassa</p>

	olevien kohteiden poistumisturvallisuusselvitykset arvioidaan kolmen onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaan kolmen vuoden välein.
Paloturvallisuuden itsearviointi Paloturvallisuuden itsearvioinnin tavoitteena on asukkaiden turvallisuustietoisuuden lisääminen ja omatoimisen varautumisen tukeminen.	
Paloturvallisuuden itsearviointia kohdennetaan asuinrakennuksiin erillisen suunnitelman mukaisesti.	Paloturvallisuuden itsearviointia on tehty onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaisesti pientalojen ja pelastussuunnitelmavelvollisten taloyhtiöiden osalta. Valvottavat alueet valitaan siten, että kymmenen vuoden syklissä saadaan valvottua paloturvallisuuden itsearvioinnin menetelmällä kaikki alueen pientalot. Pientaloasuntoihin tehtiin myös jälkivalvontaa ja valvontakäynnit kohdistettiin ensi sijassa kohteisiin, joista itsearviointilomaketta ei ole vuonna 2021 palautettu. Yhteistyötä on tehty sopimuspalokuntien kanssa muun muassa taloyhtiöiden turvallisuuskävelyiden osalta.
Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ohjaus Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ohjauksella pyritään siihen, että onnettomuuksien ehkäisy ja pelastustoiminnan tarpeet on otettu huomioon jo suunnittelun alkuvaiheessa. Kaavoituksen osalta tiivistetään edelleen yhteistyötä eri tahojen kanssa.	
Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ohjausta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien rakennusvalvontojen ja kaavoittajien kanssa.	Maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ohjausta on toteutettu tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien rakennusvalvontojen ja kaavoittajien kanssa. Rakennusvalvonnan yhteistyön osalta luotiin ja toteutettiin palautekysely, jonka avulla yhteistyön toteutumisen laatua arvioidaan.
Palontutkinta Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen.	
Pelastuslaitos suorittaa palontutkintaa vastaavien onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittämiseksi. Erityisenä painopisteenä on palontutkinnasta saatavien tietojen hyödyntäminen sekä järjestelmällisen palontutkinnan edellytysten varmistaminen.	Pelastuslaitos on suorittanut palontutkintaa vastaavien onnettomuuksien ehkäisemiseksi, vahinkojen rajoittamiseksi sekä pelastustoiminnan toimintavalmiuksien kehittämiseksi. Palvelutasopäätöskauden aikana palontutkinnan prosessi on määritelty ja kuvattu ja ryhmä on saanut koulutusta. Vuoden 2022 aikana on saatu palontutkintaryhmälle varusteet paremman paikkatutkinnan suorittamiseen. Palontutkinnan tulosten hyödyntämistä edistetään vuoden 2023 aikana. Uudenmaan pelastuslaitosten yhteistyössä laaditut palontutkinnan riskikortit on jaettu käytettäväksi kaikille Suomen pelastuslaitoksille sekä yhteistyötahoille. Riskikorttien taustatietona on käytetty PRONTO:n onnettomuus- ja rakennusselosteiden kirjauksia. Palontutkinnan tuloksia on myös hyödynnetty Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysin laadinnassa.
Yleinen paloturvallisuuden ohjaus ja neuvonta Paloturvallisuuteen liittyvää ohjaus ja neuvonta on helposti asiakkaiden saatavilla	

<p>Pelastuslaitoksella toimii päivystävä palotarkastaja, joka ohjaa ja neuvoo paloturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Myös pelastuslaitoksen verkkosivut toimivat kanavana asumisen turvallisuuteen ja rakentamisen suunnittelun ohjaukseen liittyvien tietojen välittämisessä.</p>	<p>Pelastuslaitoksen päivystävä palotarkastaja antaa asiakkaille neuvontaa ja ohjausta puhelimitse ja sähköpostilla onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin liittyen. Päivystävä palotarkastaja neuvoo esimerkiksi pelastussuunnitelmien ja ilmoituslomakkeiden laadinnassa ja kodin tai työpaikan turvallisuutta koskeissa kysymyksissä. Pelastuslaitoksen verkkosivujen kautta on välitetty tietoa asumisen turvallisuuteen ja rakentamisen suunnittelun ohjaukseen liittyen.</p>
<p>Turvallisuusviestintä</p> <p>Turvallisuusviestinnän tavoitteena on onnettomuuksien ehkäiseminen, omatoimisen varautumisen kehittäminen sekä kansalaisten ja yhteisöjen valmiuksien parantaminen, jotta he osaavat toimia oikein onnettomuustilanteissa.</p>	
<p>Turvallisuusviestintää toteutetaan laaja-alaisesti ja vuorovaikutteisesti eri kanavissa sekä tehdään yhteistyötä muun muassa muiden pelastuslaitosten, sopimuspalokuntien ja pelastusalan järjestöjen kanssa erillisen suunnitelman mukaisesti.</p>	<p>Turvallisuusviestintää on toteutettu eri kanavissa ja sopimuspalokunnat ovat osallistuneet pelastustoimesta annetun lainsäädännön mukaiseen onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvään turvallisuusviestintätoimintaan palokuntasopimuksen mukaisesti.</p>
<p>Turvallisuuskoulutukset ja -neuvonta</p> <p>Koulutustoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Sen tavoitteena on opastaa ihmisiä tunnistamaan vaaran aiheuttajia, ehkäisemään onnettomuuksia ja toimimaan oikein onnettomuustilanteissa. Myös yhteisöjen, organisaatioiden ja yksilöiden vastuuta ja valmiuksia turvallisuusasioissa pyritään lisäämään.</p>	
<p>Pelastuslaitos suorittaa turvallisuuskoulutusta suunnitelmallisesti, tavoitteellisesti ja riskiperusteisesti. Turvallisuuskoulutuksen perusteet, resursointi, toteutus sekä toteutuksen arviointitavat suunnitellaan vuosittain erillisessä suunnitelmassa.</p>	<p>Turvallisuuskoulutuksia sekä -tilaisuuksia on toteutettu onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaisesti, jossa muun muassa kohderyhmät on määritelty riskiperusteisesti sekä pelastustoimen kansallinen strategia 2012–2025 huomioiden. Lisäksi tarjotaan tukea harjoitusten järjestämiseen esimerkiksi poistumis- ja sisällesuojautumisharjoitusten seuraamisen muodossa. Turvallisuuskoulutuksia on pidetty korona pandemia-aikana myös etäkoulutuksina.</p> <p>Turvallisuuskoulutuksia tarjotaan vuosittaisessa suunnitelmassa määritellyille kohderyhmille. Ensisijaisia kohderyhmiä ovat olleet kuntien henkilöstö, lapset ja nuoret elinkaarimallin mukaisesti sekä seniorit, erityisryhmät ja heidän kanssaan työskentelevä henkilöstö.</p> <p>Osa painopistekoulutuksista hoitolaitosten henkilökunnalle jäi toteutumatta, koska kohteet eivät ole pystyneet ottamaan koulutusta vastaan eri syistä (mm. koronapandemiasta johtuen). Tämän takia turvallisuuskouluttajat sen sijaan toteuttivat suunniteltua enemmän esikoululaisille suunnattuja turvallisuuskoulutuksia.</p> <p>Vuonna 2021 koronapandemian takia koulutusten tavoitemäärät eivät toteutuneet suunnitellusti. Vuonna 2022 päästiin tavoitteeseen.</p> <p>Turvallisuuskoulutusten ja muiden tilaisuuksien toteuttamiseen osallistuu pelastuslaitoksen koko henkilöstö sekä sopimuspalokunnat.</p>

	Turvallisuuskoulutuksista kerätään säännöllisesti palautetta, jota hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.
--	---

2.2 Pelastustoiminta

Edellisellä palvelutasopäätöskaudella pelastustoiminnassa henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet, erityisesti määräaikaisten sijaisten puute asetti haasteita päivittäisvalmiuden ylläpitoon. Valmius on kuitenkin saatu ylläpidettyä ylityöjärjestelyin. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet on nostettu esiin myös hyvinvointialueen tekemässä vuosittaisessa selvityksessä sekä aluehallintoviraston arvioissa.

Myös Uudenmaan muilla pelastuslaitoksilla kehitys on ollut samansuuntaista. Vuosilomasijaisia ei ole saatu riittävästi eikä kaikkiin avoimiin virkoihin ole ollut hakijoita riittävästi, jotta kaikki virat olisi saatu täytettyä. Rekrytointihaasteet koskevat niin pelastaja- kuin päällystövirkvoja.

Työvoiman tarve on lisääntynyt ja tulee lisääntymään pelastuslaitoksilla lähitulevaisuudessa. Seuraavan kymmenen vuoden aikana tarvitaan noin 1000 uutta pelastajaa ympäri Suomea, jotta riittävä palvelutaso pystytään säilyttämään. Sen lisäksi luonnollisen poistuman, esimerkiksi eläköitymisen, aiheuttama noin 1500 pelastajan työvoimatarve täytyy pystyä täyttämään.

Pelastusopiston nykykapasiteetti ei ole riittävä tarvittavan henkilöstömäärän kouluttamiseen. Opiskelupaikan sijainti vaikuttaa opintoihin hakeutumiseen ja Uudeltamaalta katsottuna Kuopio sijaintina voi nousta merkittäväksi esteeksi opintoihin hakeutumiselle. Vaikka koulutusmääriä Pelastusopistossa nostettaisiin, ei se todennäköisesti ratkaise Uudenmaan pelastajien saatavuuden haasteita. Huolena on myös, ettei Pelastusopisto esimerkiksi tilojen puitteissa pysty tuottamaan riittävästi uusia pelastajia, vaikka se saisi lisäresursseja koulutuspaikkojen lisäämiseksi.

Helsingin Pelastuskoulussa on valmiit puitteet koulutuksen järjestämiseen ja opetussuunnitelma noudattaa Pelastusopiston opetussuunnitelmaa täydennettynä pääkaupungin erityispiirteiden opinnoilla. Pelastuskoulun rahoituksen on kuitenkin jatkossa tultava sisäministeriöltä, sillä hyvinvointialueuudistuksessa pelastustoimen rahoitus siirtyy kunnilta valtiolle. Pelastuskoulu voisi jatkossa kouluttaa pelastajia koko Suomen tarpeeseen, eivätkä sieltä valmistuvat pelastajat olisi enää korvamerkittyjä Helsingin kaupungin pelastuslaitokselle.

Pelastuslaitosten henkilöstön riittävyyden ja sitä kautta palvelutason turvaamiseksi on tärkeää säilyttää pelastajakoulutus Uudellamaalla ja järjestää säännöllisesti myös ruotsinkielistä pelastajakoulutusta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminta-alueen toimintavalmiuspuutteiden korjaustoimenpiteitä riskiluokan I ruuduissa on edistetty palvelutasopäätöskauden aikana, mutta hanke on edennyt suunniteltua hitaammin muun muassa sopivien tonttipaikkojen löytymiseen sekä kilpailutukseen liittyvistä haasteista johtuen.

Myös aluehallintoviraston asiantuntija-arvioissa on nostettu esiin pelastustoiminnan toimintavalmiuden puutteet. Korjausmääräyksen ensimmäisen osan määräaika oli vuoden 2022 loppuun mennessä. Aluehallintovirasto tulee korvaamaan vanhan korjausmääräyksen uudella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle annettavalla korjausmääräyksellä. Toimintavalmiuden kehittäminen etenee hyvinvointialueella ja sen ennakoidaan edellyttävän merkittäviä investointeja. Aluehallintoviraston arvion mukaan hyvinvointialueille on mahdollisesti tulossa lisää ongelmaruutuja, jotka voivat laajentaa toimintavalmiuteen liittyviä puutteita.

Pelastuslaitoksella on saatu ylläpidettyä palvelutasopäätöksen mukainen valmius liittyen toimintavalmiuden erityispiirteisiin: savusukellukseen, vesipelastustoimintaan, vaarallisten aineiden onnettomuuksien ja CBRNE uhkien hoitamiseen ja öljyntorjuntaan sekä ilmaliikenneonnettomuuksiin varautumisessa.

Yhteistyötä on tehty sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti sopimuspalokuntien, naapuripelastuslaitosten sekä muiden viranomaisten kanssa.

Tarkemmat päätöskohtaiset arvioinnit on koottu alla olevaan taulukkoon.

Päätös palvelutasosta 2021–2023	Arviointi
Pelastustoiminnan muodostelmat Toiminta on suunniteltu siten, että riittävät muodostelmat ovat käytettävissä tavoiteajassa kaikkina vuorokaudenaikoina kaikissa turvallisuustilanteissa.	
Toiminta on suunniteltu ja resursoitu siten, että muodostelmat ovat käytettävissä tavoiteajassa kaikkina vuorokaudenaikoina kaikissa tilanteissa. Pelastusryhmän vähimmäisvahvuus on 1 + 3 henkilöä.	Toiminta on suunniteltu ja resursoitu siten, että muodostelmat ovat käytettävissä tavoiteajassa kaikkina vuorokauden aikoina. Pelastusryhmän vähimmäisvahvuus on ollut 1 + 3. Henkilöstön saatavuushaasteet, erityisesti pelastajien ja määräaikaisten sijaisten puute on asettanut haasteita päivittäisvalmiuden ylläpidon osalta. Valmius on saatu ylläpidettyä ylitöiden turvin, joka aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.
Pelastustoiminnan johtaminen ja tilannekeskustoiminta Pelastuslaitoksen johtamisjärjestelmä on suunniteltu siten, että sen avulla pystytään selviytymään pelastustoiminnan johtamisesta ja sen edellyttämästä viranomaisyhteistyöstä kaikissa tilanteissa. Johtamisjärjestelmän suorituskyvyn parantamiseksi suunnitellaan Uudenmaan pelastuslaitosten Helsinkiin sijoittuvaa yhteistä johtokeskusta ja varaudutaan sen käyttöönottoon vuonna 2023. Tilannekeskuksen ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa toimialueella ympäri vuoden kaikkina vuorokauden aikoina. Tilannekeskuksen kykyä tukea pelastustoimintaa ja sen johtamista kehitetään.	
Pelastuslaitoksen johtamisjärjestelmä suunnitellaan ja rakennetaan siten, että sen avulla kyetään johtamaan pelastustoimintaa ja toimimaan viranomaisyhteistyössä kaikissa tilanteissa.	Salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

<p>Varaudutaan ottamaan käyttöön Uudenmaan pelastuslaitosten yhteinen johtokeskus vuonna 2023.</p>	
<p>Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika Vähimmäistavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 %:ssa tehtävistä.</p>	
<p>Toimintavalmius suunnitellaan siten, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> riskiruudulle taulukossa 1 asetettu toimintavalmiusaikatavoite täyttyy vähintään 50 %:ssa tehtävistä pelastuskomppania saadaan koottua 40 minuutissa Keski-Uudenmaan pelastustoimialueella vakinaisesti päivystävien yksiköiden lähtöaika kiireellisiin tehtäviin on enintään 90 s ja siinä otetaan huomioon sopimuspalokunnan sopimuksen mukainen valmius ja siinä huomioidaan naapuripelastuslaitosten kanssa tehtävä yhteistyö.	<p>Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k</p>
<p>Pelastustoiminnan asemaverkko ja kalusto Asemaverkkoa kehitetään siten, että toimintavalmiuden puutteet Vantaalla voidaan korjata. Paloasemilla tulee olla turvalliset ja terveelliset työskentelyolosuhteet.</p> <p>Pelastuslaitoksella on käytössään päätetyn toimintavalmiuden ylläpitämiseksi tarvittava kalusto. Kaluston säännöllisellä kunnossapidolla ja seurannalla varmistetaan, että kalusto vastaa laadultaan ja määrältään vaadittavaa toimintavalmiuden tasoa. Kalustohankintoja ja -suunnittelua tehdään yhteistyössä muiden pelastuslaitosten kanssa.</p> <p>Sopimuspalokunnilla on käytössään tehtäviinsä nähden mahdollisimman sovelias ajoneuvokalusto. Sopimuspalokuntien kalustohankinnoissa otetaan huomioon myös häiriötilanteiden ja poikkeusolojen valmiusvaatimusten edellyttämä kalusto.</p>	
<p>I riskiluokan alueiden toimintavalmiuspuutteiden korjaamiseksi perustetaan Vantaalle kolme kärkiyksikköä ja yksi kärkiyksikkö sijoitetaan optimaalisempaan paikkaan palvelutasopäätöskauden aikana.</p> <p>Palvelutasopäätöskauden aikana hankitaan Vantaalle kärkiyksiköiden käyttöön soveltuvat tilaa sekä niihin tarvittava henkilöstö. Kärkiyksiköt perustetaan korjaamaan I riskiluokan alueiden toimintavalmiuspuutteita.</p>	<p>Palvelutasopäätöskauden aikana ei ole saatu valmiiksi I riskiluokan toimintavalmiuspuutteiden korjaustoimenpiteitä. Toimenpiteet ovat edenneet, vaikkakin suunniteltua hitaammin.</p> <p>Pelastustoiminnan toimintavalmiutta on parannettu vuosien 2021–2022 aikana edistämällä neljän valmiusaseman rakentamisen suunnittelua. Ensimmäisenä tullaan aloittamaan Tikkurilaan sijoittuvan valmiusaseman rakentaminen. Hanke eteni vuonna 2022, vaikkakin kilpailuttamisen aikataulu viivästytti toimeenpanoa useita kuukausia. Valmiusasemalle sijoittuvan kärkiyksikön hankintaa sekä kärki- ja ensihoitoyksikköön tarvittavan henkilöstön rekrytointia on valmisteltu ja osin jo toteutettu vuoden 2022 aikana.</p>

	Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden vuosien 2023–2027 investointisuunnitelmissa on varauduttu 4 valmiusaseman rakentamiseen Vantaalle sekä Mäntsälän uuden paloaseman rakentamiseen.
Ajoneuvokalustoa uusitaan siten, että <ul style="list-style-type: none"> ▪ Välittömässä valmiudessa olevien sammutusautojen käyttöaika on enintään 6 vuotta, säiliöautojen enintään 10 vuotta, raivausautojen enintään 12 vuotta ja nostolava- tai puomitikasautojen enintään 16 vuotta. ▪ Miehistönkuljetus-, johto- ja tarkastusautot uusitaan 4 vuoden ikäisinä. ▪ Sopimuspalokuntien sammutus- ja säiliöautokalustoa uusitaan siten, että ne ovat hyvässä toimintakunnossa ja enintään 20 vuotta vanhoja. ▪ Muun pelastustoiminnan edellyttämä ajoneuvo- ja irtokaluston laatu, määrä sekä uusimisen tarve määritellään erikseen tarkempia vuosittaisia suunnitelmia tehtäessä.	Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k
Yhteistoiminta <p>Pelastustoiminnan suunnittelu, hätäkeskuksen ohjeistaminen erityistilanteisiin ja suuronnettomuustilanteisiin, valmiuden ylläpito ja naapuriaputoimintojen yhteistyö toteutetaan tiiviissä yhteistyössä muiden Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa. Tämän Uudenmaan pelastuslaitosten yhteistoiminnan tavoitteena on voimavarojen yhteiskäytön tehostamisen lisäksi luoda pelastustoimintaan yhteisiä toimintamalleja, käytäntöjä ja koulutusta.</p> <p>Tarpeelliset yhteistoimintasopimukset ja -muistiot on laadittu keskeisten yhteistyötahojen kanssa ja päivitystarpeita tarkastellaan säännöllisesti.</p>	
Pelastuslaitoksella on Helsingin, Itä-Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa voimassa olevat yhteistoimintasopimukset, joissa on huomioitu myös yhteistoiminta häiriö- ja suuronnettomuustilanteissa.	Pelastuslaitoksella on kirjalliset sopimukset yhteistyöstä Helsingin, Itä-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Kanta-Hämeen pelastuslaitosten kanssa. Keskinäisestä avunannosta on sovittu myös Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kanssa. Sopimuksissa on huomioitu yhteistoiminta häiriö ja suuronnettomuustilanteissa.
Palvelutasopäätöskauden aikana tarkastetaan säännöllisesti, ja päivitetään tarvittaessa myös muut yhteistoimintasopimukset ja yhteistoimintamuistiot muiden yhteistyötahojen kanssa.	Yhteistyösuunnitelmat on osin laadittu ja toiminta on niiden mukaista monien viranomaisten kanssa. Kuntien kanssa tulee kehittää yhteistyötä öljyvahinkojen jälkitorjunnan osalta. Myös muiden viranomaisten kanssa tehtävää yhteistyötä tulee kehittää.
Toimintavalmius häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa <p>Suunnitelmia ylläpidetään ja päivitetään järjestelmällisesti siten, että ne ovat ajantasaisia ja vastaavat sisällöltään asetettuja vaatimuksia</p>	
Pelastuslaitos ylläpitää ja päivittää valmiussuunnitelmaa, jossa häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toiminta on suunniteltu.	Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma on päivitetty ja siinä on huomioitu toimintavalmius häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Sammutustoiminta Pelastuslaitoksella on riittävä, ohjeistuksen mukainen ja alueen uhkia vastaava savusukelluskyky. Kalusto, henkilöstön kelpoisuus ja osaaminen pidetään tasolla, jolla varmistetaan riittävä suorituskyky.	
Varmistetaan sammutustoiminnan riittävä suorituskyky kaikissa olosuhteissa.	Savusukellusvalmiutta on ylläpidetty palvelutasopäätöskaudella alueella ja varmistettu, että savusukelluskelpoisia on alueella riittävä määrä.
Vaarallisten aineiden onnettomuudet ja CBRNE uhat Vaarallisten aineiden onnettomuuksien ja CBRNE-tilanteiden edellyttämää suorituskykyä ylläpidetään koko pelastuslaitoksen alueella.	
Kaikilla välittömässä valmiudessa olevilla pelastusyksiköillä on ohjeiden mukainen suorituskyky vaarallisten aineiden onnettomuuden tai CBRNE-tilanteiden torjunnan aloittamiseen. Vaarallisten aineiden onnettomuuksien ja CBRNE-tilanteiden edellyttämää pelastuslaitoksen suorituskykyä ylläpidetään tarvittavilla hankinnoilla, koulutuksilla, harjoituksilla ja yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta-alueella ylläpidetään välitöntä kemikaalisukellusvalmiutta.	Salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k
Vesipelastustoiminta Vesipelastustoimintaa pystytään suorittamaan kaikkina vuorokaudenaikoina. Ylläpidetään yhteistyötä vartiolentueen kanssa. Varmistetaan vesisukelluskelpoisuuden omaavan henkilöstön riittävyys.	
Toiminta-alueella ylläpidetään välitöntä vesisukellusvalmiutta.	Salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k
Merellinen toiminta ja öljytorjunta Pelastuslaitos kehittää öljyvahinkojen torjuntavalmiutta öljyvahinkojen torjuntasuunnitelman mukaisesti osana vaarallisten aineiden torjuntaa. Tavoitteena on ylläpitää ja edelleen kehittää öljyvahinkojen torjunnan tietotaitoa ja kalustollisia valmiuksia. Pelastuslaitoksella on suorituskyky maalla tapahtuvan öljyvahingon torjuntaan siten, että öljyvuoto pystytään tukkimaan, öljyn leviäminen pystytään estämään ja öljy kyetään keräämään talteen.	
Öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma ja hankesuunnitelma päivitetään palvelutasopäätöskauden aikana. Öljyvahinkojen torjunnan suorituskykyä ylläpidetään suunnitelman mukaisesti.	Pelastuslaitoksen öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma on päivitetty vuonna 2021 ja se on voimassa toistaiseksi. Öljyvahinkojen torjunnan suorituskykyä on ylläpidetty suunnitelman mukaisesti. Pelastuslaitoksen öljyntorjunnasta vastaavat viranhaltijat ovat osallistuneet öljyntorjuntaa koskevaan johtamiskoulutukseen ja muuta henkilöstöä on koulutettu ja harjoitettu erillisen suunnitelman mukaisesti öljyntorjunnan eri tehtäviin, esimerkiksi öljyntorjunnan johtamiseen, kaluston logistiikan hallintaan sekä öljyisten jätteiden käsittelyyn. Öljyntorjuntaan on hankittu kalustoa suunnitelmallisesti vuodesta

	2007 lähtien ja pääosa hankesuunnitelman mukaisista perusinvestoinneista on tehty.
Ilmaliikenneonnettomuuksiin varautuminen Tavoitteena on suunnitelmin ja harjoituksin varmistaa tehokas pelastustoiminta ja saumaton yhteistyö eri toimialojen kanssa mahdollisessa onnettomuustilanteessa.	
Ylläpidetään ilmaliikenneonnettomuuksiin varautumiseksi tarvittavat suunnitelmat ja toteutetaan järjestelmällistä harjoitustoimintaa, millä varmistetaan pelastustoiminnan riittävä suorituskyky.	Pelastuslaitoksella ylläpidetty ilmaliikenneonnettomuuksiin varautumisen kannalta tarvittavat suunnitelmat ja pelastustoiminnan riittävä suorituskyky on varmistettu säännöllisillä harjoituksilla.

2.3 Pelastustoimen suunnitelmat

Aluehallintoviraston asiantuntija-arviossa nostettiin esille, että pelastustoiminnan suunnitelmien ylläpito- ja päivitysprosessi ei ole riittävällä tasolla. Hyvinvointialueen tulee huolehtia, että kokonaisuuteen osoitetaan riittävät henkilöresurssit ja lakisääteiset velvollisuudet hoidetaan. Myös pelastustoiminnan edellyttämiä yhteistyösuunnitelmia tulee kehittää. Asiantuntija-arviossa on nostettu esille myös se, että erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisten pelastussuunnitelmien edellyttämä lakisääteisten velvollisuuksien asianmukainen hoito ei ole riittävällä tasolla.

Tarkemmat päätöskohtaiset arvioinnit on koottu alla olevaan taulukkoon.

Päätös palvelutasosta 2021–2023	Arviointi
Pelastustoiminnan suunnitelmat Suunnitelmia ylläpidetään ja päivitetään järjestelmällisesti siten, että ne ovat ajantasaisia ja vastaavat sisällöltään asetettuja vaatimuksia.	
Pelastustoiminnan suunnitelmat pidetään ajantasaisina ja sisällöltään sisäministeriön asetuksen pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) vaatimalla tasolla.	Pelastustoiminnan suunnitelmat ovat osittain ajan tasalla. Suurimmat puutteet ovat yhteistyösuunnitelmissa, joiden osalta kaikkien pelastuslain 46 §:n 1 momentissa mainittujen tahojen kanssa ei ole ajantasaisia suunnitelmia pelastustoimintaan osallistumisesta. Pelastustoiminnan suunnitelmakokonaisuus ei vastaa kaikilta osin sisäministeriön asetuksessa pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) esitettyjä vaatimuksia.

2.4 Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

Pelastustoimen vapaaehtoistoiminnasta ei ole erikseen päätetty edellisessä palvelutasopäätöksessä, vaan päätökset ovat sisällyneet pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden päätöksiin palvelutasosta. Tämän takia myös sopimuspalokuntiin liittyvä palvelutason arviointi on sisällytetty onnettomuuksien ehkäisyn (luku 2.1) sekä pelastustoiminnan (luku 2.2) arviointilukuihin.

2.5 Väestönsuojeluun varautuminen

Pelastuslaitos on tukenut alueen kuntia osallistumalla asiantuntijana kuntien varautumistoiminnan ja valmiussuunnittelun johtoryhmätyöskentelyyn. Lisäksi pelastuslaitos toteutti alueen kuntien valmius- ja väestönsuojelusuunnitelmien tilannekartoituksen. Tilannekartointi toimii pohjana väestönsuojelun johtamisjärjestelmän kehittämiselle.

Varautumisyhteistyön tehostamiseksi pelastuslaitoksen toimialueelle perustettiin pelastuslaitoksen, kuntien sekä hyvinvointialueiden yhteinen turvallisuus- ja varautumisfoorumi. Foorumin tehtävänä on kehittää häiriötilanteisiin varautumisen ja väestönsuojelun yhteistoimintaa alueella.

Pelastuslaitos on osallistunut Uudenmaan pelastuslaitosten yhteiseen varautumistoiminnan työryhmän toimintaan. Toiminnan painopisteenä on ollut yhteisen valmiussuunnitelmamallin luominen, väestönsuojelu sekä Ukrainan sodan vaikutukset pelastuslaitosten toimintaan.

Suomen turvallisuustilanne on Venäjän Ukrainaankin tekemän hyökkäyksen jälkeen muuttunut. Muuttuneen tilanteen takia pelastuslaitos on tehostanut omaa varautumistaan.

Aluehallintoviraston asiantuntija-arvion mukaan aluehallintovirasto ei ole havainnut väestönsuojelun palvelutuotannossa merkittäviä puutteita. Ajoneuvovarausten osalta on tunnistettuja puutteita. Samoin rakennusten varaamisten osalta on puutteita.

Tarkemmat päätöskohtaiset arvioinnit on koottu alla olevaan taulukkoon.

Päätös palvelutasosta 2021–2023	Arviointi
Väestön varoittaminen Kiinteällä väestöhälytinsuunnitelmaa pyritään kattamaan tiheästi asutut alueet kehittämissuunnitelman mukaisesti.	
Pelastuslaitos ylläpitää ja päivittää suunnitelmaa väestöhälytinsuunnitelman kehittämistä alueen riskianalyysin mukaisesti. Uusien hälyttimien hankinta ja	Pelastuslaitos on ylläpitänyt ja päivittänyt suunnitelmaa väestöhälytinsuunnitelman kehittämistä alueen riskianalyysin perustuen.

olemassa olevien hälyttimien ylläpito toteutetaan kehittämissuunnitelman mukaisesti.	Uusien hälyttimien hankinta ja olemassa olevien hälyttimien ylläpito on toteutettu kehittämissuunnitelman mukaisesti. Pelastuslaitos on uusinnut vanhentuneita hälyttimiä sekä korvannut hälyttimiä tehokkaammilla niillä alueilla, joilla kuuluvuus ei ole ollut riittävää. Selvittääkseen hälyttimien kuuluvuutta, pelastuslaitos on suorittanut kuuluvuuskyselyn alueen asukkaille. Alueen asukkaita varten tarkoitetut toimintaohjeet uusittu ja sijoitettu pelastuslaitoksen internetsivuille.
Pelastuslaitoksen varautuminen Pelastuslaitoksella on ajantasainen ja toimintaa tukeva valmiussuunnitelma. Kunnilla ja pelastuslaitoksella on tehtynä ajantasaiset, tarkoituksenmukaiset ja poikkeusolojen aikaista toimintaa tukevat varaukset. Kunnat vastaavat organisaationsa varausten ajantasaisuudesta.	
Pelastuslaitoksen eri palveluyksiköt laativat toimintaan liittyvät varautumis- ja valmiussuunnitelmat ja ne päivitetään kahden vuoden välein. Pelastuslaitoksen henkilö-, tila- ja ajoneuvovaraukset päivitetään kolmen vuoden välein.	Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k
Kuntien varautumisen tukeminen Pelastuslaitos tukee kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua kuntien tarpeiden mukaisesti.	
Kuntien varautumisen tukemisen tavoitteet ja toteutus määritellään vuosittain yhteistyössä kuntien kanssa. Kuntien varautumisen tukemiseen käytetään vähintään 3 henkilötyövuotta.	Kuntien varautumisen tukemista on suunniteltu vuosittain yhdessä kuntien kanssa. Varautumisyhteistyön tehostamiseksi pelastuslaitoksen toimialueelle perustettiin pelastuslaitoksen, kuntien sekä hyvinvointialueiden yhteinen varautumisfoorumi. Kuntien varautumisen tukemiseen on käytetty noin 1,5 henkilötyövuotta. Lisäksi 1,5 henkilötyövuotta on käytetty pelastuslaitoksen oman jatkuvuudenhallinnan kehittämiseen.
Väestön suojautumisen ja väestönsuojelun johtaminen Pelastuslaitoksella ja kunnissa on ajantasaiset väestönsuojelun suunnitelmat sekä johtamista varten tehty tarkoituksenmukainen ja poikkeusolojen aikaista toimintaa tukeva aluejako. Kunnissa on varattu tilat johtopaikkoja varten, suunniteltu niiden perustaminen ja varustaminen sekä nimetty johtamisorganisaation edellyttämä henkilöstö. Pelastuslaitoksella väestönsuojelun johtokeskuksen tilat, henkilöstö, materiaali sekä johtamisjärjestelmä ovat perustamisvalmiudessa.	
Pelastuslaitos huolehtii vastuullaan olevien väestönsuojelutehtävien suunnittelusta ja etukäteen tapahtuvista valmisteluista sekä tukee alueen kuntia väestönsuojeluun liittyvien suunnitelmien laadinnassa ja toimenpiteiden toteuttamisessa.	Pelastuslaitos on huolehtinut vastuullaan olevien väestönsuojelutehtävien suunnittelusta ja valmisteluista sekä tukenut alueen kuntia väestönsuojeluun liittyvien suunnitelmien laadinnassa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Mellersta Nylands räddningsverk

3. Riskianalyysin tulokset ja johtopäätökset

Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4. Palvelutasoa koskevat päätökset palveluittain

4.1 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta

Päätös palvelutasosta

Onnettomuuksien ehkäisyn tehtäviin varataan 29 henkilötyövuotta. Tarkemmin resursoinnin jakautumisesta päätetään vuosittain onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa. Taulukkoon merkittyjen henkilöstöryhmien lisäksi onnettomuuksien ehkäisytyötä tekee pelastustoiminnan henkilöstö.

Voimavarojen jakautuminen eri tehtäviin

Voimavarat jakautuvat eri tehtäviin keskimäärin alla olevan taulukon mukaisesti.

Turvallisuuskoulutukset, turvallisuuskasvatus, turvallisuusviestintä	Turvallisuuskouluttajat	5 htv
Valvonta, yleinen paloturvallisuuden neuvonta ja ohjaus, yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä, palontutkinta	Palotarkastajat ja paloinsinöörit	21 htv
Onnettomuuksien ehkäisytyön suunnittelun ja palvelutuotannon johtaminen	Johtavat palotarkastajat ja pelastuspäälliköt (2 x 0,5 htv)	3 htv

4.1.1 Pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Palvelutason nykytilan kuvaus

Turvallisuusviestinnän toteuttaminen perustuu pelastuslain 379/2011 27 §:ssä pelastuslaitokselle asetettuun tehtävään ja sillä tarkoitetaan toimenpiteitä, jolla pyritään parantamaan ihmisten ja organisaatioiden turvallisuusosaamista, -asenteita ja -käyttäytymistä. Turvallisuusviestintää toteutetaan sekä erillisinä toimenpiteinä että integroituna muuhun pelastuslaitoksen palvelutuotantoon. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen turvallisuusviestintä jaetaan *turvallisuuskasvatukseen, turvallisuuskoulutukseen ja muuhun turvallisuusviestintään*. Turvallisuusviestinnän toteutuskeinoja ovat mm. neuvonta, erilaiset asiakastarpeiden mukaisesti räätälöidyt koulutustilaisuudet sekä mediaviestintä.

Pelastuslain 27 §:n mukaisesti pelastuslaitoksen tehtäviin kuuluu yleinen paloturvallisuuden neuvonta ja ohjaus. Tätä toteuttaa koko henkilöstö luontevana osana palvelutuotantoa. Pelastuslaitoksella toimii virka-aikaan päivystävä palotarkastaja, joka ohjaa ja neuvoo esimerkiksi pelastussuunnitelmien laadinnassa, pelastustoimen laitteiden ja laitteistojen kunnossapidossa, omatoimisessa varautumisessa sekä muissa paloturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Pelastuslaitos antaa turvallisuusneuvontaa ja -ohjausta esimerkiksi puhelimen ja sähköpostin välityksellä, palotarkastuskäyntien yhteydessä, kohdetutustumisilla, tarkkailtaessa turvallisuusharjoituksia tai erillisillä neuvontakäynneillä, joita ei katsota tarkastuskäynneiksi tai koulutustilaisuuksiksi. Pientalojen ja taloyhtiöiden paloturvallisuuden itsearviointia tuetaan opasmateriaaleilla ja muulla neuvonnalla. Myös pelastuslaitoksen verkkosivut toimivat kanavana asumisen turvallisuuteen ja rakentamisen suunnittelun ohjaukseen liittyvien tietojen välittämisessä.

Tarpeet ja tavoitteet

Tavoitteenamme on lisätä asiakkaiden turvallisuusosaamista vaikuttavalla turvallisuusviestinnällä, jonka toteuttamiseen osallistuu koko henkilöstö ja alueemme sopimuspalokunnat. Tavoitteenamme on kehittää lasten ja nuorten turvallisuustietoja, -taitoja ja asenteita sekä varmistaa, että ihmiset ja organisaatiot kykenevät tunnistamaan riskejä, ehkäisemään onnettomuuksia ennalta, varautumaan erilaisiin onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin, toimimaan oikealla tavalla onnettomuuden tai häiriötilanteen sattuessa sekä toipumaan tapahtuneista onnettomuuksista tai häiriötilanteista.

Annamme yleistä paloturvallisuusneuvontaa ja ohjausta nopeasti ja laadukkaasti sekä asiakastarpeita vastaavasti.

Riskianalyysiin pohjautuen turvallisuusviestintä ja -koulutukset ovat keskeinen riskienhallintakeino rakennuspalojen riskin pienentämiseksi sekä erilaisten suuronnettomuuksien ja häiriötilanteiden seurausten hallitsemiseksi. Asiakkaita ovat käytännössä kaikki pelastuslaitoksen toimialueella asuvat ja toimivat kansalaiset sekä yritykset ja yhteisöt, joille yleistä turvallisuusviestintää, paloturvallisuusneuvontaa sekä ohjausta kohdennetaan. Uudenmaan pelastustoimen riskianalyyseissa on tunnistettu tarve turvallisuusviestinnän monikielisuudelle sekä selkokielisten palveluiden saatavuudelle.

Riskiperusteinen kohderyhmävalinta on tehty kohdentamalla turvallisuuskoulutuksen ja -kasvatuksen palvelut ensisijaisesti lapsille, nuorille sekä erityisryhmille ja ikäihmisille ja edellä mainittujen ryhmien kanssa työskenteleville henkilöille.

Päätös palvelutasosta

Voimavarat

- Turvallisuusviestinnän voimavarat osoitetaan onnettomuuksien ehkäisyn kokonaisresurssista, jonka lisäksi turvallisuusviestintää toteuttaa koko pelastuslaitoksen henkilöstö sekä alueen sopimuspalokunnat.

Kohderyhmät ja toteutus

- Turvallisuuskasvatus kohdennetaan esikoululaisille sekä neljäs- ja kahdeksaluokkalaisille.
- Turvallisuuskoulutus kohdennetaan lasten ja nuorten, erityisryhmien sekä sosiaali- ja terveystoimen asiakkaiden kanssa työskenteleville aikuisille sekä ikäihmisille ja erityisryhmille.
- Muu turvallisuusviestintä sekä yleinen paloturvallisuuden neuvonta ja ohjaus kohdennetaan alueen asukkaille ja toimijoille asiakastarpeen ja ajankohtaisten turvallisuusteemojen mukaisesti.
- Turvallisuuskasvatuksen ja -koulutuksen sisällölliset tavoitteet, määrät ja kohderyhmäkohtainen resurssien käyttö tarkennetaan vuosittain päivitettävässä onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa.
- Turvallisuusneuvontaa ja -ohjausta toteutetaan aktiivisesti kaikkien tuotettavien palveluiden yhteydessä. Tämän lisäksi yleistä paloturvallisuuden ohjausta ja neuvontaa antaa päivystävä palotarkastaja.

Kehittämistarve

-

4.1.2 Palontutkinta

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 41 §:n mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissyy ja selvitetään tarvittavassa laajuudessa palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja vahinkojen laajuuteen vaikuttaneet tekijät sekä pelastustoiminnan kulku. Selvityksen laajuuteen vaikuttaa erityisesti palon seurausten vakavuus. Jos on aihetta epäillä, että tulipalo tai muu onnettomuus on aiheutettu tahallisesti tai tuottamuksellisesti, pelastusviranomaisen on ilmoitettava asiasta poliisille.

Palontutkinnan tasoja on kolme. Tason 1 palontutkinta tehdään kaikista tulipaloista täyttämällä tapahtumasta pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO:n onnettomuusseloste ja (rakennuspaloista) rakennusseloste. Tason 1 palontutkintavalmiutta ylläpidetään ympärivuorokautisesti. Tason 2 palontutkinta tehdään tapauksista, joissa on tapahtunut palokuolema ja harkinnan mukaisesti myös tapauksista, joissa on ollut vakavia loukkaantumisia tai merkittäviä omaisuusvahinkoja tai mikäli tapahtuman tutkinta on muuten perusteltua toiminnan kehittämiseksi. Tason 2 palontutkintavalmiutta ylläpidetään arkisin virka-aikaan. Tason 3 palontutkinta suoritetaan erityisen merkittävistä tapahtumista, jotka vaativat eri toimijoiden yhteistyössä tekemää laajamittaista palontutkintaa.

Mikäli on aihetta epäillä, että tulipalo tai muu onnettomuus on aiheutettu tahallisesti tai tuottamuksellisesti niistä ilmoitetaan poliisille. Mikäli poliisi on tapahtumapaikalla, ilmoitus tehdään suullisesti.

Tarpeet ja tavoitteet

Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Tahallisista ja tuottamuksellisista tulipaloista ilmoitetaan poliisille sovitun toimintamallin mukaisesti.

Pelastuslaitoksen toimialueella on rakennuspaloja ja rakennuspalovaaroja noin 270-290 kpl vuosittain ja muita tulipaloja noin 440-570 kpl vuosittain. Vakavia loukkaantumisia ja palokuolemia on viime vuosina tapahtunut vuosittain alle kymmenen kappaletta.

Päätös palvelutasosta

Voimavarat

- Voimavarat palontutkinnan toteuttamiselle osoitetaan onnettomuuksien ehkäisyn ja pelastustoiminnan kokonaisresurssista.
- Tason 1 palontutkintavalmiutta ylläpidetään ympärivuorokautisesti. Tason 2 palontutkintavalmiutta ylläpidetään arkipäivisin virka-aikaan. Tason 3 palontutkintojen resursoinnista päätetään tapauskohtaisesti erillisellä pelastusjohtajan päätöksellä.

Toteutus

- Palontutkinta suoritetaan ennalta määrättyihin kriteereihin perustuen:
  - Tason 1 palontutkinta suoritetaan jokaisesta tulipalosta täyttämällä tapahtumasta pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTOn onnettomuusseloste ja (rakennuspaloista) rakennusseloste.
  - Tason 2 palontutkinta suoritetaan, mikäli tulipalossa (pl. liikennevälinepalot) on tapahtunut palokuolema. Tämän lisäksi palontutkinta suoritetaan harkinnan mukaisesti myös tapauksista, joissa on ollut vakavia loukkaantumisia tai merkittäviä omaisuusvahinkoja tai mikäli tapahtuman tutkinta on muuten perusteltua toiminnan tai toimialan kehittämiseksi.
  - Tason 3 palontutkinta suoritetaan erityisen merkittävistä tapahtumista, jotka vaativat eri toimijoiden yhteistyössä tekemää laajamittaista palontutkintaa.
- Palontutkintaa suoritetaan pelastuslaitoksen palontutkintaohjeen mukaisesti. Ohjeessa on määritetty toimet tutkinnan käynnistämiseksi, kuvattu tutkintaprosessi sekä yhteistoiminta poliisin ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Kehittämistarve

Poliisille ilmoittamisen käytännöt ja toimintamallit uudistetaan yhteistyössä Itä-Uudenmaan poliisin kanssa.

4.1.3 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 42 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön. Ja jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäynnösten estämättä ilmoittaa asiasta hyvinvointialueen pelastusviranomaiselle. Pelastuslain 42 §:n mukaisen ilmoituksen ilmeisestä palonvaarasta tai onnettomuusriskistä voi tehdä internetin kautta, ilmoituslomakkeella, sähköpostitse tai puhelimitse. Jokainen vastaanotettu ilmoitus käsitellään ja tarkoituksenmukaiset toimenpiteet suunnitellaan tapauskohtaisesti. Osa ilmoituksista johtaa yhteen tai useampaan ylimääräiseen valvontakäyntiin.

Pelastuslaitos tekee tiivistä yhteistyötä kuntien rakennusvalvontojen ja maankäytön suunnittelusta vastaavien tahojen kanssa erikokoisissa rakennus- ja kaavoitushankkeissa. Yleisötapahtumien turvallisuuden varmistamiseksi pelastusviranomainen toimii yhteistyössä sekä tapahtumajärjestäjien ja -tuottajien sekä poliisin ja ensihoidon toimijoiden kanssa. Kemikaaliturvallisuutta koskevista asioista keskeiset yhteistyökumppanit ovat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä ympäristönsuojeluviranomaiset. Pelastuslaitos on mukana myös kuntien turvallisuussuunnittelutyössä eri kuntien tarpeiden mukaisesti. Tämän lisäksi Uudenmaan pelastuslaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden yhdenmukaistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseksi.

Hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jolla tuetaan ihmisten mahdollisuuksia hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen, väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista sekä laaja-alaista, monitoimijaista ja poikkihallinnollista toimintaa, jota tulee kohdentaa koko elinympäristöön, väestöön, yhteisöihin ja yksilöihin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään johdon ja koordinaation, yhteistyön ja yhdyspintojen sekä palveluiden ja käytäntöjen tasoilla ja pelastustoimen palvelujen integrointi osaksi kokonaisuutta on aloitettu hyvinvointialueiden käynnistyttyä vuoden 2023 alussa.

Tarpeet ja tavoitteet

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvallisuuden parantaminen tiiviillä yhteistyöllä eri toimijoiden kanssa.

Päätös palvelutasosta

Voimavarat

- Voimavarat yhteistyöhön onnettomuuksien ehkäisemiseksi osoitetaan onnettomuuksien ehkäisyn kokonaisresurssista.

Yhteistyön järjestelyt

- Viranomaisten ilmoitukset ilmeisestä palonvaarasta tai onnettomusriskistä käsitellään ja suunnitellaan, sekä toteutetaan tapauskohtaisesti arvioidut tarkoituksenmukaiset toimenpiteet riskin hallitsemiseksi. Toimenpiteet toteutetaan tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.
- Pelastuslaitos osallistuu alueen kuntien turvallisuussuunnittelutyöhön kuntien kanssa sovittavalla tavalla.
- Pelastuslaitokset tekevät yhteistyötä alueen kuntien rakennusvalvontojen kanssa ja toimivat paloturvallisuusasiantuntijoina rakentamisen suunnittelun ohjauksessa ja neuvonnassa myös rakennushankkeen suunnittelijoiden suuntaan. Uudiskohteiden ja merkittävien saneerauskohteiden osalta annetaan lausuntoja rakennusvalvontaviranomaisen pyynnöstä.
- Kuntien kanssa toimitaan yhteistyössä kaavoitusvaiheessa ja pelastuslaitos voi antaa pyydettäessä kaavasta lausunnon.
- Vaarallisten kemikaalien valvontaa suoritetaan tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten, kuten Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) sekä kuntien ympäristösuojeluviranomaisten kanssa. Muiden viranomaisten kanssa suoritetaan myös yhteistarkastuksia kemikaalivalvontakohteisiin.
- Yleisötapahtumien turvallisuuden valvonnan osalta tehdään tiivistä yhteistyötä erityisesti tapahtuman järjestäjien sekä poliisin ja ensihoidon toimijoiden kanssa.
- Pelastuslaitos osallistuu tiiviisti hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.

Kehittämistarve

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Pelastustoimella ei ole olemassa olevia rakenteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyvinvointialueella eikä valmiita toimintamalleja osallistumiselle ole. Palveluiden toimiva integraatio kansalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on vaikuttavuuden näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää. Toimivan rakenteen ja uusien toimintamallien luominen vaatii 1 htv lisäresursointia hyvinvointialueyhteistyöhön ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.

4.1.4 Onnettomuuskehityksen seuranta

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 43 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

Onnettomuusuhkien ja onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä seurataan ja arvioidaan systemaattisesti Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa yhteistyössä tehtävässä riskianalysityössä.

Onnettomuuskehityksen seuranta tehdään säännöllisesti osana pelastuslaitoksen omavalvontaa ja toiminnan seuranta. Pelastuslaitoksella on automaattisesti päivittyvät raportointinäkömät, jotka kattavat laajasti tietoja toimintaympäristöstä, tehtävistä ja toiminnan toteutumisesta. Tiedot päivittyvät viikoittain ja keskeisimpiä osia käydään läpi viikkotasolla myös yhteistyöviranomaisten kanssa. Käytössä olevat onnettomuuskehityksen seurantamenettelyt mahdollistavat valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toimintasuunnitelman mukaisten onnettomuusmäärien vähenemiseen liittyvien tavoitteiden toteutumisen seurannan.

Tarpeet ja tavoitteet

Onnettomuusuhkien jatkuva arviointi ja onnettomuuskehityksen seuranta mahdollistaa palveluiden tarkoituksenmukaisen kohdentamisen.

Päätös palvelutasosta

Voimavarat ja toteutus

- Onnettomuuskehityksen seuranta tehdään osana pelastustoimen riskianalyyssityötä.

Kehittämistarve

Ajantasaisen ja riittävän kattavan riskianalyysin kautta löydämme asiakkaille parhaiten sopivat, vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät ratkaisut. Riskianalyysin syventäminen ja tarkentaminen sekä olemassa olevan tiedon parempi hyödyntäminen vaatii lisäresursointia 1 htv.

4.1.5 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien onnettomuuksien ehkäisyyn ja valvontaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta

Palvelutason nykytilan kuvaus

22.6.2022 Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueet allekirjoittivat yhteistoimintasopimuksen pelastustoimen järjestämisestä. Sopimuksella perustettiin kahden hyvinvointialueen yhteinen pelastuslaitos, joka sijoittui hallinnollisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatioon. Sopimuksen myötä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue siirsi pelastustoimen järjestämisvastuun kaikilta osin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa kuitenkin osaltaan pelastustoimen tehtävien rahoituksesta.

Pelastuslaitoksen ylimpänä pelastusviranomaisena toimii pelastuslautakunta, johon Vantaan ja Keravan hyvinvointialue nimeää 8 jäsentä ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 7 jäsentä.

Yhteistoimintasopimuksen irtisanomisaika on 4 vuotta.

Pelastustoimen asianmukaista järjestämistä seuraavat kuukausittain Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden aluehallitukset määrittelemillään mittareilla, laajemmalla tarkastelulla yhteinen pelastuslautakunta sekä tarkastusohjelmansa mukaisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta.

Pelastuslaitoksella on koko pelastuslaitoksen palvelut kattava omavalvontaohjelma, jonka mukaisesti seurataan säännöllisesti palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta koko pelastuslaitoksen toimialueen osalta. Tuloksista raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueille. Pelastuslaitos raportoi neljännesvuosittain pelastuslautakunnalle palveluiden saatavuudesta ja

palvelukyvystä. Samoin neljännesvuosittain raportoidaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastustoimen asianmukaisen järjestämisen seuranta mahdollistetaan erikseen sovitulla mittareilla. Palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta seurataan koko pelastuslaitoksen toimialueella omavalvontaohjelman mukaisesti ja tuloksista raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueille. Palvelukyvystä sekä palveluiden saatavuudesta raportoidaan neljännesvuosittain sekä pelastuslautakunnalle että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitoksen omavalvontaohjelma kattaa pelastuslaitoksen tuottamat palvelut koko pelastuslaitoksen toimialueella.
- Pelastuslaitoksen palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti osana omavalvontaa.
- Pelastuslaitoksen palveluiden saatavuudesta ja suorituskyvystä raportoidaan pelastuslautakunnalle sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle osavuosittain.
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle toimitetaan sovitut tiedot tehtävien asianmukaisen järjestämisen seuranta varten.

Kehittämistarve

-

4.1.6 Valvontatehtävät

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 78 §:n mukaisesti pelastuslaitoksen valvontatehtävään kuuluu valvoa alueellaan pelastuslaissa asetettujen yleisten velvollisuuksien ja toiminnanharjoittajalle sekä rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettujen säädösten noudattamista. Valvontaa suoritetaan onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman mukaisesti muun muassa palotarkastuksina ja asiakirjavalvontana.

Määräaikaista valvontaa suoritetaan muihin kuin asuinrakennuksiin ja valvontaväli määräytyy muun muassa rakennuksen käyttötavan, turvallisuustekniikan sekä rakenteellisten paloturvallisuusratkaisujen mukaan. Määräaikaiseen valvontaan liittyy kiinteästi myös annettujen korjauskehotusten ja -määräysten jälkivalvonta, jota voidaan suorittaa joko jälkitarkastuksena tai asiakirjavalvontana asiakkaan toimittamien dokumenttien perusteella. Valvontaväli on kohdetyypistä riippuen 1–10 vuotta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella **nuohoustoiminta** on ollut sopimusperusteista vuoden 2015 alusta. Pelastuslain 62 §:n mukaan nuohoojan on ilmoitettava kirjallisesti pelastuslaitokselle, mikäli havaitsee tulisijassa tai savuhormissa sellaisia vakavia vikoja tai puutteita, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara tai jotka vaarantavat nuohouksen turvallisen suorittamisen. Pelastuslaitos käsittelee nuohousvikailmoitukset ja suorittaa tarvittaessa niiden perusteella valvontatoimenpiteitä.

Kemikaalivalvontaan liittyviä pelastusviranomaisen tehtäviä ovat kemikaalien vähäisen teollisen käsittelyn ja varastoinnin valvonta, öljylämmityslaitteistojen katsastukset, öljysäiliöiden tarkastuspöytäkirjojen käsittely, ilotulitteiden kaupan yhteydessä tehtävän varastoinnin valvonta sekä erikoistehosteiden ja pyroteknisten tuotteiden käytön valvonta.

Vaarallisten kemikaalien valvontaa suoritetaan tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten, kuten Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Muiden viranomaisten kanssa suoritetaan myös yhteistarkastuksia kemikaalivalvontakohteisiin. Pelastuslaitoksen öljyntorjuntasuunnitelmassa on määritelty ne tärkeät pohjavesialueet, joilla on voimassa öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia koskevat määräykset. Kemikaalivalvontaa suoritetaan myös määräaikaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Yleisötapahtumien turvallisuuden valvontaa tehdään yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Pelastuslaitos valvoo tapahtumanjärjestäjän toimittamien tietojen sekä mahdollisten valvontakäyntien perusteella, että tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisölle annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteessa toimimiseksi ovat riittävät.

Asuinrakennusten ja vastaavien kohteiden osalta valvontamuotoina käytetään **paloturvallisuuden itsearviointia sekä jälkivalvontakäyntejä**. Paloturvallisuuden itsearviointi on valvontamuoto, jonka tarkoituksena on lisätä asukkaiden riskitietoisuutta sekä kykyä varautua mahdollisiin onnettomuustilanteisiin. Tukea ja apua arvioinnin suorittamiseen tarjoaa päivystävä palotarkastaja. Lisäksi pelastussuunnitelmavelvollisten taloyhtiöiden hallituksille on tarjottu mahdollisuus saada tukea ja neuvontaa itsearvioinnin suorittamiseen vapaaehtoisiksi ilmoittautuneilta sopimuspalokunnilta.

Tarpeet ja tavoitteet

Määräaikaisten palotarkastusten keskeisin tavoite on vähentää onnettomuuksia ja niiden vaikutuksia valvottavissa kohteissa sekä varmistaa vähintään lain mukaisen turvallisuustason ylläpitäminen. Tähän pyritään parantamalla asiakkaiden edellytyksiä toimia onnettomuustilanteessa, lisäämällä toiminnanharjoittajien ja kiinteistöjen omistajien omatoimista varautumista ja turvallisuusosaamista, varmistamalla paloteknisten laitteistojen toimintakunto sekä pelastustoiminnan edellytykset mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Määräaikaista valvontakäyntejä tehdään vuosittain noin 1700-1900 kpl (ei sisällä asuinrakennuksia).

Kemikaalivalvonnan tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden valmistuksesta, käytöstä, siirrosta, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja.

Yleisötapauksenvalvonnan tarkoituksena on tapahtumanjärjestäjän toimittamien tietojen sekä mahdollisten valvontakäyntien perusteella varmistaa, että tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisöllä annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi ovat riittävät. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella järjestetään vuosittain noin 1000 erikokoista yleisötapautumaa, joista pelastussuunnitelmavertaisia on noin 40 %. Alueella on vuosittain noin 700 tapahtumaa, joihin tarvitaan pelastuslaitoksen ohjausta. Etenkin isompien yleisötapauksien määrä on Keski-Uudenmaan alueella kasvanut viime vuosina.

Paloturvallisuuden itsearviointin tavoitteena on asukkaiden turvallisuustietoisuuden lisääminen ja omatoimisen varautumisen tukeminen. Asumisen turvallisuuden osalta pyritään vaikuttamaan erityisesti asukkaiden sekä taloyhtiöiden vastuuhenkilöiden omatoimiseen varautumiseen.

Päätös palvelutasosta

Voimavarat

- Voimavarat valvontatoimintaan osoitetaan onnettomuuksien ehkäisyn kokonaisresurssista. Voimavarojen jakautumisesta päätetään tarkemmin onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa, joka sisältää lakisääteisen valvontasuunnitelman.

Määräaikainen valvonta

- Määräaikaista valvontaa tehdään onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa esitettyjen, valvontakunnallisen valvontasuunnitelmaohjeen mukaisten valvontavälien mukaisesti. Määräaikaisvalvonnan yhteydessä havaittujen puutteiden korjaaminen todennetaan jälkivalvonnalla. Vuosittain tehdään noin 1700-1900 määräaikaista valvontakäyntiä muihin kuin asuinrakennuksiin.

Nuohousvikailmoitusten perusteella tehtävä valvonta

- Pelastuslaitos käsittelee nuohousvikailmoitukset ja suorittaa tarvittaessa niiden perusteella valvontatoimenpiteitä.

Kemikaalivalvonta

- Pelastuslaitos tekee vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista kemikaaliturvallisuuslain 25 §:n mukaiset päätökset ja suorittaa tarvittavat ennakkokatselmukset sekä tarkastukset ennen käyttöönottoa.
- Ilotulitteiden käyttöä, pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä sekä räjähteiden tai palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käyttöä erikoistehosteina valvotaan siten, kuin niistä kemikaaliturvallisuuslaissa säädetään.

Yleisötapahavaintovalvonta

- Pelastuslaitos suorittaa yleisötapahavaintojen turvallisuusjärjestelyjen valvontaa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Paloturvallisuuden itsearviointi

- Paloturvallisuuden itsearviointia kohdennetaan pientaloihin sekä pelastussuunnitelmavelvollisiin taloyhtiöihin. Vuosittainen volyyymi on noin 3500-4500 kohdetta.

Kehittämistarve

Lakisäätöiset poissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus aiheuttavat säännöllisesti merkittävää vajausta henkilöstövoimavaroihin, jolla on suora vaikutus palvelutuotannon toteutumiseen. Vajausta ei saada nykyisessä tilanteessa korjattua lyhyillä sijaisuuksilla, koska ne eivät kiinnosta hakijoita riittävästi. Tilanteen korjaamiseksi esitetään perustettavaksi yksi palotarkastajan virka paikkaamaan jatkuvaa henkilöstövajetta. Muutos ei aiheuta lisästarvetta käyttötalousarvioon.

4.1.7 Valmiuden tarkastaminen

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 84§:n mukaan pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi. Valmiustarkastuksia ei ole toteutettu edellisellä palvelutasopäätöskaudella.

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastuslaitos ei tee valmiuden tarkastuksia palvelutasopäätöskaudella.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitos ei tee valmiuden tarkastuksia palvelutasopäätöskaudella.

Kehittämistarve

-

4.2 Pelastustoiminta ja siihen varautuminen

4.2.1 Väestön varoittaminen vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittava hälytysjärjestelmä

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.2.2 Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan toimintavalmius muodostuu seuraavista osatekijöistä: henkilöstön määrästä ja laadusta, kaluston määrästä ja laadusta, ennakkoon laadituista toiminnallisista suunnitelmista, johtamisen organisoinnista sekä pelastustoiminnan toimintavalmiusajasta (SM 21/2012). Toimintavalmiuden tulee olla mitoitettu perustuen toimintaympäristön riskeihin päivittäisellä tasolla, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

4.2.2.1 Toimintavalmiusaikatavoitteet

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen (SM 21/2012) mukaan pelastustoimen alue päättää palvelutasopäätöksessä pelastustoiminnan aloittamisesta päivittäis- ja suuronnettomuuksissa seuraavassa taulukossa esitettyjen reunaehto- jen sisällä:

Riskiluokka	Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (min)	Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika (min)	Pelastusjoukkueen kokoamisaika (min)
I	6	11	20
II	10	14	30
III	20	22	30
IV			

Taulukko 1 Toimintavalmiusajat

Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika lasketaan siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen siihen, kun se saapuu onnettomuuspaikalle. Pelastustoiminnan toimintavalmiusajalla tarkoitetaan aikaa, joka alkaa siitä, kun ensimmäinen yksikkö vastaanottaa hälytyksen ja päättyy siihen, kun pelastusryhmä aloittaa tehokkaan pelastustoiminnan.

Riskienarvioinnin perusteella hälytysohjeessa määritellään tehtäviä, joihin voidaan hälyttää kärkiyksikkö. Näistä tehtävistä kyetään suoriutumaan pelastusryhmää pienemmällä kokoonpanolla.

Toimintavalmiusaikojen toteutuminen on kuvattu alla olevissa taulukoissa.

	Riskiluokka			
	I	II	III	IV
<i>Riskiruutujen kokonaismäärä riskiluokittain edellisen kalenterivuoden lopussa</i>	91 kpl	224 kpl	102 kpl	1568 kpl
<i>Riskiruutujen lukumäärä, joissa ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika ei täyty vähintään 50 %:ssa kiireellisistä pelastustoimen tehtävistä edellisen kalenterivuoden aikana.</i>	64 kpl	28 kpl	3 kpl	- *
Jatkuva puute: <i>Riskiruutujen lukumäärä, joissa ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika ei täyty vähintään 50 %:ssa kiireellisistä pelastustoimen tehtävistä minään neljänä edellisenä kalenterivuotena.</i>	47 kpl	6 kpl	0 kpl	- *
<i>Riskiruutujen lukumäärä, joissa pelastustoiminnan toimintavalmiusaika ei täyty vähintään 50 %:ssa kiireellisistä tehtävistä edellisen kalenterivuoden aikana (IV-luokan riskiruudun osalta raja 38 min, jos ei toisin päätetty)</i>	63 kpl	27 kpl	1 kpl	2 kpl
Jatkuva puute: <i>Riskiruutujen lukumäärä, joissa pelastustoiminnan toimintavalmiusaika ei täyty vähintään 50 %:ssa kiireellisistä pelastustoimen tehtävistä minään neljänä edellisenä kalenterivuotena. (IV-luokan riskiruudun osalta raja 38 min, jos ei toisin päätetty)</i>	44 kpl	3 kpl	0 kpl	0 kpl

*Kirjataan, mikäli päätös on tehty IV riskiluokan tavoittamisajasta

Toimintavalmiusaikojen mediaanit			
	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022
<i>Ensimmäisen yksikön</i> toimintavalmiusajan mediaani	07:20	07:30	07:40
<i>Pelastustoiminnan</i> toimintavalmiusajan mediaani	11:31	11:41	11:38
<i>Pelastusjoukkueen</i> toimintavalmiusajan mediaani	11:45	12:15	12:44

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on merkittäviä puutteita pelastustoiminnan toimintavalmiusajan tavoitteiden toteutumisessa I riskiluokan ruuduissa ja lieviä puutteita II riskiluokan ruuduissa. Vuonna 2022 ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani I riskiluokan ruuduissa kiireellisissä tehtävissä oli 6:57, korkeintaan 6 minuutissa tavoitettiin 32,3 % kiireellisistä tehtävistä. Merkittävimmät puutteet sijoittuvat Vantaalle. Lisäksi myös muissa kunnissa on ruutuja, joissa on haasteita toimintavalmiuden toteutumisessa.

Tarpeet ja tavoitteet

Tavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

Riskianalyyssissa on tunnistettu alueet, joissa saavutettavuus on tavoitetta heikompi. Tällaisia alueita on esimerkiksi Vantaalla, jonne 8.12.2020 päivätyn toimintavalmiuden parantamissuunnitelman mukaisesti rakennetaan uudet valmiusasemat Tikkurilaan, Hakunilaan, Korsoon ja Myyrmäkeen, joista Hakunila korvaa nykyisen Itä-Hakkilan aseman. Näihin sijoitetaan kärkiyksikkö nopeuttamaan pelastustoiminnan toimintavalmiusaikoja. Miltei joka kunnassa on toimintavalmiusajan puutteita, tällaisia ovat mm. Hyvinkään ja Järvenpään alueet, jotka sijaitsevat eri puolella kuntakeskusta kuin paloasema. Näihin puutteisiin pyritään vastaamaan ensisijaisesti HALI-järjestelmällä.

Päätös palvelutasosta

	Riskiluokka			
	I	II	III	IV
<i>Ensimmäisen yksikön</i> riskiluokakohtainen ruudun toimintavalmiusajan tavoiteaika minuutteina	6 min	10 min	20 min	-
<i>Ensimmäisen yksikön</i> ruutukohtainen toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso prosentteina (min 50 %)	50 %	50 %	50 %	-
<i>Ensimmäisen yksikön</i> toimintavalmiusajan mediaani minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä, riskiluokista riippumatta	8 min			
<i>Pelastustoiminnan</i> riskiluokakohtainen ruudun toimintavalmiusajan tavoiteaika minuuttina	11 min	14 min	22 min	-
<i>Pelastustoiminnan</i> ruutukohtainen toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso prosentteina (min 50 %)	50 %	50 %	50 %	-
<i>Pelastustoiminnan</i> toimintavalmiusajan mediaani minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippumatta	12 min			
<i>Pelastusjoukkueen</i> riskiluokakohtainen ruudun toimintavalmiusajan mediaani minuutteina	20 min	30 min	30 min	-
<i>Pelastusjoukkueen</i> toimintavalmiusajan mediaani minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippumatta	25 min			

Toimintavalmiusaikaisten toteutumisen tarkasteluajanjakso on yksi vuosi.

Kehittämistarve

Pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä parannetaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunnan 9.12.2020 hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Aluehallintovirasto teki vastaavan sisältöisen korjausmääräyksen 21.4.2021.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantamiseksi rakennetaan Vantaalle uudet valmiusasemat Tikkurilaan, Hakunilaan, Korsoon ja Myyrmäkeen, joista Hakunila korvaa nykyisen Itä-Hakkilan aseman. Näihin sijoitetaan kärkiyksikkö nopeuttamaan pelastustoiminnan toimintavalmiusaikoja. Uusien valmiusasemien käyttöönotto edellyttää pelastustoiminnan henkilöresurssien lisäämistä 12 htv vuonna 2025 ja 12 htv vuonna 2026.

Muiden kuntien merkittävimpien pelastustoiminnan toimintavalmiuden puutteiden parantamistoimenpiteet kohdistuvat aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti hälytysajoneuvojen ajoajan parantamiseen kohdistuviin toimenpiteisiin.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantamiseksi Vantaalla on pilotoinnissa hälytysajoneuvojen HALI-liikennevaloetusjärjestelmä, joka perustuu satelliittipaikannukseen ja langattomaan tietoliikenteeseen. Sen avulla pelastuslaitoksen hälytysajo saadaan nopeammaksi ja turvallisemmaksi. Järjestelmä tulisi ottaa käyttöön Vantaan lisäksi myös muualla pelastuslaitoksen alueella. HALI toteutetaan pelastuslaitoksen ja liikennevaloista vastaavien tahojen eli kaupunkien ja kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Finavian kanssa; yksin pelastuslaitos ei voi sitä toteuttaa.

4.2.2.2 Valmiuden säätelyn toimintamallit

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.2.2.3 Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen määrä ja laatu hyvinvointialueen alueen eri osissa

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Päätös palvelutasosta

Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Kehittämistarve

Palomiehiä ei saada palkattua lyhyisiin lomasijaisuuksiin riittävää määrää. Tämän korjaamiseksi on perustettava vähintään 10 uutta palomiehen virkaa, joilla korvataan aiemmin sijaisilla toteutetut henkilöresurssit. Tämä on kustannusneutraali muutos.

Selvitetään mahdollisuus lisätä pelastustoiminnan päällystön virkoja äkillisten poissaolojen aiheuttaman työkuormituksen tasaamiseksi.

Uusien valmiusasemien käyttöönotto edellyttää pelastustoiminnan henkilöressurssien lisäämistä palvelutasopäätöskaudella 24 htv.

4.2.2.4 Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen osaamisen ylläpidon ja kehittämisen pääperiaatteet

Palvelutason nykytilan kuvaus

Vakinaiselle henkilöstölle on olemassa vuosittain päivittyvä harjoitussuunnitelma pelastustoiminnassa tarvittavien taitojen ylläpitämiseen sekä harjoitusaihekohtainen ohjeistus pelastustoiminnassa tarvittavia taitoja ylläpitävään harjoitteluun. Pelastustoimintaan osallistuva henkilöstö osallistuu työvuoron aikaisiin sisäisiin koulutuksiin suunnitelman mukaisesti. Koulutusten toteutumista ja niihin osallistumista seurataan.

Tämän lisäksi pelastuslaitos toteuttaa vuosittain kymmeniä sisäisiä koulutuspäiviä eri kohderyhmille, kuten mm. paloiesimiehille, varaesimiehille, erikoisyksiköiden (kärki-, nostolava) henkilöstölle sekä ensihoitoon osallistuville palomiehille.

Sopimuspalokunnat vastaavat pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstönsä säännöllisen harjoittelun ja koulutuksen toteutuksesta ja seurannasta. Pelastuslaitos järjestää sopimuspalokunnille vuosittain 1–2 harjoitusta. Henkilöstön kurssimuotoisen peruskoulutuksen järjestää pelastuslaitos sopimusperusteisesti Uudenmaan pelastusliiton toteuttamana.

Tarpeet ja tavoitteet

Tavoitteena on, että pelastustoiminnan henkilöstön osaaminen on tasalaatuista ja tehtävän kannalta riittävää.

Päätös palvelutasosta

- Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön osaamista ylläpidetään säännöllisellä ja suunnitellulla harjoittelulla sekä koulutuksella. Suunnitelmat tehdään vuosittain ja ne sisältävät valtakunnallisen ohjeistuksen mukaiset pakolliset harjoitussuoritteet
- Pelastuslaitos toteuttaa sopimuspalokuntien kurssimuotoisen peruskoulutuksen yhteistyössä sopimusperusteisesti Uudenmaan pelastusliiton tai vastaavan toimijan kanssa

Kehittämistarve

Osaamisen tasalaatuisuuden parantamiseksi koulutus- ja harjoitustoimintaa tulee yhtenäistää. Tämä toteutettaisiin kokoamalla erikoisosaajia koulutustyöryhmiksi, joiden toiminnan mahdollistaminen vaatii työaikajärjestelyjä, jotka mahdollistavat koulutustyöryhmien jäsenten irrottautumisen pelastustoiminnan valmiudesta koulutuksen ajaksi. Tämä vaatii lisäresursointia palomiestehtäviin 4 htv.

4.2.2.5 Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn vähimmäistaso

Palvelutason nykytilan kuvaus

Työn vaatimaa fyysistä toimintakykyä arvioidaan FireFit-indeksin avulla. Pelastushenkilöstö suorittaa vuosittain FireFit-testauksen pelastuslaitoksen liikunnanohjaajien valvonnassa. Savusukelluskelpoisuuden raja-arvo on FireFit-indeksi 3.0. Pelastustoiminnan perustehtäviin FireFit-indeksi on 2.0. Tämä koskee muun muassa palomestareita, päivystäviä päälliköitä sekä myös osaa pelastustoimen henkilöstä, kuten operaattoreita (päivystävän palomestarin kuljettaja).

Fyysisen toimintakyvyn seurantarekisteri on käytössä. Pelastustoiminnan henkilövoimavarojen fyysinen toimintakyky on riittävä toimintavalmiuden ylläpitämiseksi.

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön fyysinen toimintakyky on tehtävän kannalta riittävä ja se testataan suunnitelman mukaisesti.

Päätös palvelutasosta

- Fyysisen suorituskyvyn testit toteutetaan vuosittain.
- Savusukelluskelpoisuuden raja-arvo on Firefit-indeksi 3.0
- Pelastustoiminnan perustehtävissä raja-arvo on Firefit-indeksi 2.0

Kehittämistarve

-

4.2.2.6 Pelastustoiminnan kalustovoimavarat toiminnoittain alueen eri osissa

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Kehittämistarve

Välittömässä valmiudessa olevien ajoneuvojen määrä tulee lisääntymään uusien valmiusasemien perustamisen myötä, joten kalustohankinta edellyttää taloudellisen panoksen lisäämistä ajoneuvokalustoon vuosina 2025 ja 2026.

4.2.2.7 Pelastusasemat, paloasemat sekä muut kiinteistöt ja toimipisteet

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslaitoksen toimialueella on kahdeksan välittömässä toimintavalmiudessa olevaa paloasemaa (Havukoski, Vantaankoski, Pelastuskeskus, Nurmijärvi, Kerava-Tuusula, Järvenpää, Hyvinkää ja Mäntsälä), kaksi valmiusasemaa (Klaukkala ja Mittatie) ja neljä ensihoitoasemaa (Ruskeasanta, Peijas, Järvenpää ja Jokela). Alueen sopimuspalokunnilla on käytössään 30 paloasemaa, joista viisi sijaitsee Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vakinaisen henkilöstön paloaseman yhteydessä. Asemaverkko on pääosin riittävän hyväkuntoista, pois lukien Mäntsälän

paloasema, jossa henkilöstö on siirretty väliaikaisiin väistötiloihin. Tämän lisäksi pelastuslaitoksella on käytössään logistiikkakeskus Järvenpäässä.

Asemaverkko ei vastaa etenkin Vantaalla pelastustoiminnan toimintavalmiuden tarpeita.

Tarpeet ja tavoitteet

Paloasemilla ja muissa pelastuslaitoksen kiinteistöissä tulee olla turvalliset ja terveelliset työskentelyolosuhteet. Mäntsälän paloaseman sisäilmaongelmien takia sen pihalle rakennettiin henkilöstölle väliaikaiset väistötilat paviljonkeihin. Paviljongeilla on viiden vuoden väliaikainen rakennuslupa, joten uusi paloasemarakennus tulisi ottaa käyttöön viimeistään vuonna 2027. Uudelle paloasemalle on varattu tontti, johon on tekeillä asemakaavamuutos. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa on tehty investointivaraus paloaseman rakentamiseksi.

Jotta pelastustoiminnan toimintavalmius saadaan korjattua hyväksyttävälle tasolle, Vantaalle sijoittuvien neljän valmiusaseman rakentamista tulee jatkaa suunnitelman mukaisesti. Jo nyt on rakenteilla Tikkurilan valmiusasema, joka otetaan käyttöön vuonna 2024. Sen jälkeen rakennetaan Hakunilan, Korson ja Myyrmäen asemat.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitoksen nykyistä asemaverkkoa ylläpidetään siten, että kiinteistöissä on turvalliset ja terveelliset työskentelyolosuhteet.

Pelastuslaitoksen asemaverkkoa kehitetään siten, että

- Vantaalle rakennetaan neljä uutta valmiusasemaa vuosina 2023–2027.
- Mäntsälään rakennetaan uusi paloasema vuoden 2027 loppuun mennessä.

Kehittämistarve

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantamiseksi rakennetaan uudet valmiusasemat Tikkurilaan, Hakunilaan, Korsoon ja Myyrmäkeen, joista Hakunila korvaa nykyisen Itä-Hakkilan aseman. Vantaalle rakennettavat valmiusasemat aiheuttavat investointitarpeita vuosille 2024–2027 ja Mäntsälän uuden paloaseman rakentaminen vuodelle 2027. Investointitarpeet on kuvattu tarkemmin luvun 5. kehittämissuunnitelman koostetaulukossa.

4.2.2.8 Savusukellusvalmiudet alueen eri osissa

Savusukeltamisen suorituskyky muodostuu riittävästä henkilöstön määrästä, henkilöstön kelpoisuudesta ja osaamisesta sekä tarkoituksen mukaisista varusteista ja kalustosta.

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Päätös palvelutasosta

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.2.2.9 CBRNE-onnettomuuksien valmiudet alueen eri osissa sisältäen kemikaalisukellusvalmiudet

Vaarallisten aineiden onnettomuudella tarkoitetaan onnettomuutta, jossa on osallisena vaarallista ainetta. Onnettomuus aiheutuu, kun ainetta vapautuu aiheuttaen vaaraa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. CBRNE-uhalla tarkoitetaan rikollisia ja tahallisesti aiheutettuja kemiallisten aineiden (C), biologisten taudinaiheuttajien (B), radioaktiivisen aineen (R) ja ydinaseen (N) sekä räjähteiden (E) uhkaa ja vaaratilanteita.

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Päätös palvelutasosta

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Kehittämistarve

Yhteistyötä Helsingin, Itä- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa tulee tiivistää, jotta CBRNE-kaluston yhteensopivuus saadaan varmistettua. Myös yhteisen kemikaalitorjuntayksikön, KU3058, uusimisen ja sen käytön suunnittelu tulee aloittaa yhdessä naapuripelastuslaitosten kanssa. Lisäksi pelastuslaitoksen henkilöstön osaamista sen käyttöön tulee kehittää.

4.2.2.10 Vesipelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen venekaluston sekä vesisukellus- ja pintapelastusvalmiudet

Vesipelastustoiminnalla tarkoitetaan veden pinnalta tai pinnan alta tapahtuvaa ihmisen, eläimen tai omaisuuden pelastamista sekä vesillä tapahtuvaa ympäristövahinkojen torjuntaa.

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Päätös palvelutasosta

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Kehittämistarve

-

4.2.2.11 Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan erityisvalmiudet

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.2.2.12 Korkealta pelastamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet putoamisvaarallisella alueella työskentelystä sekä ajoneuvokalustosta

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.2.2.13 Sammutusveden saamisen valmiudet alueen eri osissa sisältäen periaatteet letkukalustosta, säiliöautoista ja pumpuista

Pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee tehdä suunnitelma sammutusveden hankinnasta ja toimittamisesta (sammutusvesisuunnitelma) yhteistyössä hyvinvointialueeseen kuuluvien kuntien ja hyvinvointialueen alueella toimintaa harjoittavien vesihuoltolaissa (119/2001) tarkoitettujen vesihuoltolaitosten sekä näille vettä toimittavien vesilaitosten kanssa. Sammutusvesisuunnitelma on laadittava siten, että sammutusveden hankinta ja toimittaminen vastaavat pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 6 §:ssä tarkoitetussa palvelutasopäätöksessä määriteltyjä onnettomuusuhkia. Lisäksi sammutusvesisuunnitelman valmistelussa on huomioitu Suomen rakentamismääräyskokoelman tärkeimmät kohdat rakennusten paloturvallisuus, tuotanto- ja varastorakennusten paloturvallisuus, autosuojien paloturvallisuus sekä kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistoon liittyvät ohjeet ja määräykset.

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastuslaitoksella on tarve tulipalotilanteessa saada hankittua sammutusvettä riittävästi, luotettavasti ja tehokkaasti tulipalopaikalle. Pelastuslaitoksen sammutuskaluston kehittämistarpeita on arvioitava huomioiden nykypäivän muuttuvat tarpeet. Kehitystarpeita aiheuttavat kasvava väestömäärä ja rakennuskanta sekä teknologian kehittymisen tuomat uudet haasteet sammutustoimintaan. Lisäksi nykylainsäädäntö edellyttää, että ympäristövahinkojen torjunnassa huomioidaan myös sammutusjätevesien talteenotto.

Päätös palvelutasosta

- Sammutusveden saamisen valmiudet ylläpidetään sammutusvesisuunnitelman mukaisesti ja suunnitelma pidetään ajan tasalla.
- Pelastuslaitos tekee säännöllistä yhteistyötä alueen vesihuoltolaitosten kanssa varmistaakseen ajantasaisen kuvan toimintaympäristöstä ja tukeakseen vesihuoltolaitoksia verkostosuunnittelussa.

Kehittämistarve

-

4.2.2.14 Muiden paikallisten riskien mukaiset valmiudet

Ilmaliikenneonnettomuuksiin varautuminen

Palvelutason nykytilan kuvaus

Helsinki-Vantaan lentoasemalla on lentoasema-alueella tapahtuvia ilmaliikenneonnettomuuksia varten ICAO:n (kansainvälinen siviili-ilmailuorganisaatio) ja Suomen ilmailumääräysten mukainen oma pelastuspalvelu, joka vastaa lentoliikenteen turvallisuudesta.

Ilmaliikenteen vaara- ja onnettomuustilanteita varten on laadittu erillinen toimintaohje pelastustoimintaa ja johtokeskustyöskentelyä varten. Helsinki-Vantaan lentoasemalla tai sen lähialueella järjestetään vuosittain Search And Rescue (SAR) pelastus- ja viranomaisyhteistyökokouksia sekä -harjoituksia, joihin osallistuvat muun muassa pelastusviranomaiset, poliisi, terveystoimikunnat, ensihoito, sairaalat, Finavia ja lentoyhtiöt, yhteensä yli 30 eri organisaatioiden edustajaa.

Tarpeet ja tavoitteet

Tavoitteena on suunnitelmin ja harjoituksin varmistaa tehokas pelastustoiminta ja saumaton yhteistyö eri toimialojen kanssa mahdollisessa onnettomuustilanteessa.

Päätös palvelutasosta

- Ilmaliikenneonnettomuuksien varalle laaditut suunnitelmat päivitetään tarpeellisilta osin vuosittain ja harjoituksia toteutetaan säännöllisesti suorituskyvyn ylläpitämiseksi.

Kehittämistarve

-

4.2.3 Pelastustoiminnan johtaminen

Salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen (SM 21/2012) mukaan tehokas pelastustoiminta edellyttää toimivaa johtamisjärjestelmää. Johtamisjärjestelmän tehtävät pelastustoiminnassa ovat perustettavan pelastustoiminnan muodostelman johtaminen, yleisjohtamistehtävän toteuttaminen, pelastustoiminnan johtamisen tuki sekä valmiuden korvaamisen ja tehostamisen toimenpiteet.

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitoksen johtamisjärjestelmä suunnitellaan ja rakennetaan siten, että sen avulla kyetään johtamaan pelastustoimintaa ja toimimaan viranomaisyhteistyössä kaikissa tilanteissa.
- Huomioidaan Helsinkiin perustettava alueellinen ja kansallinen tilannekeskus pelastuslaitoksen johtamisjärjestelmän kehittämisessä.

Kehittämistarve

Valtioneuvoston asetuksella annetaan Helsingille tehtäväksi perustaa yhteistoiminta-alueen pelastuslaitosten yhteinen tilannekeskus, joka toimii myös kansallisena tilannekeskuksena. Kustannuksia jaetaan hyvinvointialueille, joten niitä kohdentuu myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle tämänhetkisen arvion mukaan vuonna 2025.

4.2.4 Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisen järjestämisen valvonta

Palvelutason nykytilan kuvaus

22.6.2022 Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueet allekirjoittivat yhteistoimintasopimuksen pelastustoimen järjestämisestä. Sopimuksella perustettiin kahden hyvinvointialueen yhteinen pelastuslaitos, joka sijoittui hallinnollisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatioon. Sopimuksen myötä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue siirsi pelastustoimen järjestämisvastuun kaikilta osin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa kuitenkin osaltaan pelastustoimen tehtävien rahoituksesta.

Pelastuslaitoksen ylimpänä pelastusviranomaisena toimii pelastuslautakunta, johon Vantaan ja Keravan hyvinvointialue nimeää 8 jäsentä ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 7 jäsentä.

Yhteistoimintasopimuksen irtisanomisaika on 4 vuotta.

Pelastustoimen asianmukaista järjestämistä seuraavat kuukausittain Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden aluehallitukset määrittelemillään mittareilla, laajemmalla tarkastelulla yhteinen pelastuslautakunta sekä tarkastusohjelmansa mukaisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta.

Pelastuslaitoksella on koko pelastuslaitoksen palvelut kattava omavalvontaohjelma, jonka mukaisesti seurataan säännöllisesti palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta koko pelastuslaitoksen toimialueen osalta. Tuloksista raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueille. Pelastuslaitos raportoi neljännesvuosittain pelastuslautakunnalle palveluiden saatavuudesta ja palvelukyvyistä. Samoin neljännesvuosittain raportoidaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastustoimen asianmukaisen järjestämisen seuranta mahdollistetaan erikseen sovitulla mittareilla. Palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta seurataan koko pelastuslaitoksen toimialueella omavalvontaohjelman mukaisesti ja tuloksista raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueille. Palvelukyvyistä sekä palveluiden saatavuudesta raportoidaan neljännesvuosittain sekä pelastuslautakunnalle että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitoksen omavalvontaohjelma kattaa pelastuslaitoksen tuottamat palvelut koko pelastuslaitoksen toimialueella.
- Pelastuslaitoksen palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti osana omavalvontaa.
- Pelastuslaitoksen palveluiden saatavuudesta ja suorituskyvystä raportoidaan pelastuslautakunnalle sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle osavuosittain.
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle toimitetaan sovitut tiedot tehtävien asianmukaisen järjestämisen seuranta varten.

Kehittämistarve

-

4.2.5 Pelastusviranomaisen virka-apu muille viranomaisille

Palvelutason nykytilan kuvaus

Salassa pidettävä Julkl (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Tarpeet ja tavoitteet

Tarpeelliset yhteistoimintasopimukset ja -muistiot on laadittu keskeisten yhteistyötahojen kanssa ja päivitystarpeita tarkastellaan säännöllisesti.

Päätös palvelutasosta

- Palvelutasopäätöskauden aikana tarkastetaan säännöllisesti, ja päivitetään tarvittaessa myös muut yhteistoimintasopimukset ja yhteistoimintamuistiot muiden yhteistyötahojen kanssa.

Kehittämistarve

Yhteistyökumppaneiden ja -organisaatioiden lisääntyvä määrä vaatii 0,5 htv lisäyksen resursseihin tarvittavien harjoitusten ja suunnitelmien toteuttamiseen ja ylläpitoon.

4.2.6 Osallistuminen pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslaitoksella on yhteistyössä muiden Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa tehty suunnitelma avun vastaanottamiseksi sekä lähettämiseksi. Suunnitelmaa on myös harjoiteltu. Kansainvälinen apu saapuu todennäköisesti Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella sijaitsevalle lentoasemalle, jolloin pelastuslaitos on avun vastaanoton painopisteessä, mutta vastaanoton toiminta vaatii pelastuslaitosten välistä yhteistyötä.

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastuslaitoksen tulee pystyä, yhteistyössä muiden Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa, järjestää laadukas kansallisen ja kansainvälisen avun vastaanottotoiminta. Kyseessä voi olla materiaaliapua ja kansainvälisten tai kansallisten pelastustoimen asiantuntijoiden ja muodostelmien antamaa apua pelastustoimintaan kuuluvissa tehtävissä.

Lisäksi pelastuslaitoksen tulee vastaavasti osallistua Pelastuslain 27 § mukaisesti ulkomaille annettavan avun edellyttämään valmiuden ylläpitoon.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitos pystyy yhdessä Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa järjestämään laadukkaan kansallisen ja kansainvälisen avun vastaanottotoiminnan.
- Pelastuslaitoksella on valmius lähettää henkilöstöä kansalliseen tai kansainväliseen apuun tarvittaessa

Kehittämistarve

Jatkuva osaamisen ylläpito ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamiseen vaatii 0,5 htv lisäresurssointia.

4.3 Pelastustoiminnan suunnitelmat

Sisäministeriön asetuksen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä (1225/2022) mukaisesti hyvinvointialueen tulee päättää pelastustoimintaan liittyvien suunnitelmien palvelutasosta. Keskeisten suunnitelmien nykytilanne on seuraava:

Hälytysohje

- Hälytysohje on laadittu yhteistyössä Häätäkeskuslaitoksen kanssa vastaamaan tarvetta ja on ajan tasalla. Hälytysohjeessa on huomioitu yhteistoimintasuunnitelmat ja keskinäisen avunannon suunnitelmat. Hälytysohje tarkastetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa siinä yhteydessä.

Pelastuslaitosten keskinäisen avunannon suunnitelma

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Yhteistyösuunnitelmat

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

Hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat

- Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa on laadittu yhteinen ohje valmiuden ja pelastustoiminnan johtamisesta. Ohje on ajan tasalla.
- Sammutusvesisuunnitelma ei ole kaikilta osin ajan tasalla mm. alueen vesilaitoksissa tapahtuneiden yhtiöjärjestelyiden myötä. Sammutusvesisuunnitelma tulee päivittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Eriyistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat

- Pelastuslaitoksen toimialueella on kuusi ulkoisen pelastussuunnitelmavelvoitteen piirissä olevaa kohdetta. Näihin on laadittu yhteistyössä toiminnanharjoittajan sekä muiden viranomaisten kanssa pelastuslain 48 §:n mukaiset ulkoiset pelastussuunnitelmat, joissa on huomioitu vaarallisten aineiden aiheuttamat suuronnettomuudet ja niiden laaja-alaiset vaikutukset väestöön ja ympäristöön.

Muut suunnitelmat

- Pelastustoiminnan suunnitelmakokonaisuus ei vastaa kaikilta osin sisäministeriön asetuksessa pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) esitettyjä vaatimuksia.

Tarpeet ja tavoitteet

Yleisesti suunnitelmien päivitystarve tulee tarkastaa vuosittain tai palvelusokausittain ja tarpeelliset muutokset tehdään suunnitelmiin, jotta ne vastaavat sisällöltään asetettuja vaatimuksia.

Päätös palvelutasosta

- Pelastustoiminnan suunnitelmat pidetään ajantasaisina ja sisällöltään sisäministeriön asetuksen pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) vaatimalla tasolla.

Kehittämistarve

Pelastustoiminnan suunnitelmien pitäminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla edellyttää vähintään 1 htv kohdentamista tähän tarkoitukseen.

Yksittäisissä suunnitelmissa on seuraavia kehittämistarpeita:

Pelastuslaitosten keskinäisen avunannon suunnitelma

- Pelastuslaitoksella on suullinen yhteistyösopimus Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kanssa. Tämä sopimus tulee tehdä kirjallisesti.
- 1.1.2024 astuvat voimaan yhteistyöalueet, joiden myötä tulee laatia sopimukset Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan pelastuslaitosten kanssa.

Yhteistyösuunnitelmat

- Kuntien kanssa tulee kehittää yhteistyötä öljyvahinkojen jälkitorjunnan osalta. Osa kunnista ei ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin varmistaakseen jälkitorjunnan onnistumisen.
- Pelastuslain 47 §:n 2 momentin mukaan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset, jotka ovat velvollisia antamaan pelastusviranomaisille virka-apua ja asiantuntija-apua tai joiden asiantuntemusta muutoin tarvitaan pelastustoiminnassa ja siihen varautumisessa, ovat velvollisia laatimaan pelastuslaitoksen johdolla ja yhteistoiminnassa keskenään tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta pelastustoiminnan yhteydessä ja osallistumisesta pelastustoimintaan (yhteistyösuunnitelma). Osa näistä suunnitelmista on laatimatta.

Hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat

- Sammutusvesisuunnitelma tulee päivittää

Eriyistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoiset pelastussuunnitelmat

- Suunnitelmat päivitetään tarvittaessa sekä vähintään kolmen vuoden välein suuronnettomuusharjoitusten yhteydessä. Pelastuslaitoksen ja toiminnanharjoittajan tulisi yhteistyössä tehdä ulkoista pelastussuunnitelmaa laatiessa tai sen muuttuessa tiedote. Nämä tiedotteet eivät ole kaikilta osin ajan tasalla.

Muut

- Pelastustoiminnan suunnitelma-arkkitehtuuri tulee päivittää, toteuttaa tarvittavat päivitykset suunnitelmiin ja laatia puuttuvat suunnitelmat

4.4 Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

4.4.1 Vapaaehtoisten käyttö pelastustoimen palveluiden tuottamisessa

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 51 §:n mukaan pelastustoiminnassa voidaan käyttää apuna vapaaehtoisia organisaatioita ja henkilöitä. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on palokuntasopimus 28:n palokuntayhdistyksen sekä kahden tehdaspalokunnan kanssa. Edellä mainitut

sopimuspalokunnat ovat osa pelastustoiminnan päivittäisorganisaatiota normaalioloissa sekä poikkeusoloissa. Sopimuspalokuntia hälytetään onnettomuustehtäville pelastuslaitoksen vastesuunnittelun mukaisesti. Sopimuspalokunnat osallistuvat vuosittain keskimäärin 552 hälytystehtävälle (keskiarvo laskettu vuosien 2019–2022 hälytysmääristä). Lisäksi sopimuspalokunnat osallistuvat turvallisuusviestinnän toteuttamiseen.

Sopimuspalokunnat ovat osa pelastustoimen organisaatiota ja niiden tarve on määritelty osana paloaseman toiminta-alueen suorituskykyvaatimuksia.

Tarpeet ja tavoitteet

Sopimuspalokunnat ovat osa pelastustoiminnan päivittäisorganisaatiota normaali- ja poikkeusoloissa. Tavoitteena on, että sopimuspalokunnat osallistuvat pelastustoimintaan pelastuslaitoksen vastesuunnittelun mukaisesti. Sopimuspalokunnat osallistuvat turvallisuusviestintätoimintaan ja varautuvat osaltaan poikkeusoloihin heille osoitettujen tehtävien mukaisesti. Nykytilan kuvauksessa kirjattujen palveluiden toteuttaminen edellyttää noin 500 sopimuspalokuntatoimintaan osallistuvaa henkilöä.

Päätös palvelutasosta

- Sopimuspalokunnat osallistuvat pelastustoimintaan, onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvään turvallisuusviestintätoimintaan sekä poikkeusoloihin varautumiseen alueen yhteistoimintasopimuksen ja palokuntasopimuksen mukaisesti.

Kehittämistarve

-

4.4.2 Pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan edistäminen

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslain 52 §:n mukaan pelastustoimen viranomaisten tulee mahdollisuuksiensa mukaan edistää pelastustoimen tehtävissä käytettävien vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytyksiä. Toimintaedellytyksien parantamiseksi pelastustoimen alueella toimii sopimuspalokuntien neuvottelukunta, jossa on edustaja jokaisesta pelastustoimialueen kunnasta pois lukien Vantaa, josta on kaksi jäsentä. Lisäksi neuvottelukunnassa on asiantuntijaedustajia pelastuslaitokselta. Sopimuspalokuntien neuvottelukunta edustaa yhteistoiminnassa alueen

sopimuspalokuntia ja tekee kehitysehdotuksia pelastustoimen vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi.

Sopimuspalokunnat osallistuvat toimintaansa koskevien asioiden valmisteluun erikseen sovittavilla tavoilla.

Tarpeet ja tavoitteet

Tavoitteena on, että sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä kehitetään ja ne ovat riittävällä tasolla. Tavoitteena on elinvoimainen vapaaehtoistoiminta.

Päätös palvelutasosta

- Pelastustoimen alueella ylläpidetään sopimuspalokuntien neuvottelukuntaa, jonka kanssa yhteistyössä arvioidaan säännöllisesti sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä sekä suunnitellaan kehittämistoimet.

Kehittämistarve

Sopimuspalokuntien toimintaedellytyksien varmistamiseksi käynnistetään palokuntasopimusten ja sopimuskorvausmallin uudistaminen. Sopimuskorvausmalli tulee perustumaan palokunnan toimintaan ja pelastustoiminnan suorituskykyyn.

4.4.3 Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan terveystarkastukset

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslaitos vastaa sopimushenkilöstön terveystarkastuksista lainsäädännön ja ohjeistusten mukaisesti. Sopimuspalokunnan päällikkö vastaa sopimuspalokuntansa henkilöstön terveystarkastusten voimassaolon seurannasta.

Lisäksi pelastuslaitos vastaa pelastustoimintaan osallistuvan sopimushenkilöstön fyysisen toimintakyvyn arvioinnista. Pelastustoimintaan osallistuvien henkilöiden fyysinen toimintakyky arvioidaan Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisen ohjeen pelastus- ja ensihoitohenkilöstön fyysisen toimintakyvyn arvioinnista mukaisesti.

Tarpeet ja tavoitteet

Pelastustoimintaan osallistuvan tulee olla tehtäviensä edellytysten mukaisesti tehtävään soveltuva sekä fyysiseltä toimintakyvyltään että terveydentilaltaan.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitos huolehtii pelastustoimintaan osallistuvien sopimuspalokuntalaisten määräaikaista terveystarkastuksista ja fyysisen toimintakyvyn arvioinnista.

Kehittämistarve

-

4.4.4 Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus

Palvelutason nykytilan kuvaus

Pelastuslaitos on sopinut sopimushenkilöstön opetussuunnitelman mukaisen peruskoulutuksen järjestämisestä Uudenmaan pelastusliiton kanssa. Vuosittain järjestettävät kurssit suunnitellaan aina edellisen vuoden loppuun mennessä yhteistyössä pelastuslaitoksen, sopimuspalokuntien edustajan sekä Uudenmaan pelastusliiton kanssa.

Peruskurssien lisäksi pelastuslaitos järjestää sopimuspalokunnille yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vuosittain harjoituksia sekä oppitunteja.

Sopimuspalokunta huolehtii itsenäisesti oman sopimushenkilöstön viikkoharjoitusten tai vastaavan koulutuksen järjestämisestä ja seurannasta sopimuspalokunnassa.

Tarpeet ja tavoitteet

Sopimushenkilöstön koulutus vastaa palokuntasopimusten mukaisten tehtävien asettamia tarpeita.

Päätös palvelutasosta

- Pelastuslaitos järjestää sopimuspalokunnille yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vuosittain harjoituksia sekä oppitunteja.

- Pelastuslaitos toteuttaa sopimuspalokuntien kurssimuotoisen peruskoulutuksen yhteistyössä sopimusperusteisesti Uudenmaan pelastusliiton tai vastaavan toimijan kanssa.

Kehittämistarve

-

4.5 Pelastustoimen viranomaisten vastuulla oleva väestönsuojeluun varautuminen

Päätös palvelutasosta

Pelastustoimen vastuulla olevien väestönsuojelu- ja varautumisen tehtävien hoitamiseen varataan 3 henkilötyövuotta.

4.5.1 Väestönsuojeluun varautumisen edellyttämä suunnittelu

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.5.2 Väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittaminen

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.5.3 Hyvinvointialueen väestönsuojeluorganisaatio

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.5.4 Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön varaaminen

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k)

4.5.5 Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutustarve

Salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.5.6 Poikkeusolojen johtamisedellytysten varmistaminen

Salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

4.5.7 Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö

Palvelutason nykytilan kuvaus

Kuntien valmiussuunnittelun tukemisesta ei ole tehty erillistä sopimusta hyvinvointialueen ja kuntien välillä.

Yhteistyö kuntien kanssa toteutetaan seuraavilla toimenpiteillä:

- pelastuslaitoksen, hyvinvointialueiden ja kuntien muodostaman turvallisuus- ja varautumisfoorumi
- pelastuslaitos on edustettuna toimialueensa kuntien valmiusjohtoryhmissä
- pelastuslaitos osallistuu kunnissa myös valmiusharjoitusten järjestämiseen
- pelastuslaitos tukee osaltaan kuntia valmiussuunnitelmien laadinnassa
- evakuoitusuunnitelma laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa
- häiriö- ja onnettomuustilanteissa pelastuslaitoksen tilannekeskus lähettää ilmoitukset kuntien johdolle sekä nimetyille avainhenkilöille
- häiriötilanteiden varalle pelastuslaitos on nimennyt ja kouluttanut yhteyshenkilöt kuntien johtoryhmiin.

Tarpeet ja tavoitteet

Yhteistyö suunnitellaan ja toteutetaan siten, että pelastuslaitoksen toimenpiteet palvelevat kuntien sekä molempien hyvinvointialueiden tarpeita.

Päätös palvelutasosta

- Voimavarat pelastustoimen vastuulla oleviin väestönsuojeluun varautumisen tehtäviin osoitetaan väestönsuojelu- ja varautumisen tehtävien hoitamiseen varatusta kokonaisresurssista.

- Säännöllisesti kokoontuva pelastuslaitoksen, hyvinvointialueiden ja kuntien turvallisuus- ja varautumisfoorumi linjaa yhteistyön yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Kehittämistarve

-

4.6 Muut palvelut (ei pelastuslainsäädännön edellyttämät)

Pelastuslaitos tuottaa pelastuslainsäädännön edellyttämien palveluiden lisäksi muutamia muita palveluita, kuten seuraavat:

- Pelastuslaitos toteuttaa ensihoidon palveluita HUS-yhtymän kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Kustannukset kohdentuvat HUS-yhtymälle.
- Pelastuslaitos tuottaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle SOTE-ajoneuvojen hallinnointipalvelua. Kustannukset kohdistuvat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.
- Pelastuslaitos tuottaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle turvallisuus- ja varautumispalveluita. Kustannukset kohdistuvat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Lisäksi osana pelastuslainsäädännön edellyttämien palveluiden tuottamista, pelastuslaitos toteuttaa tarvittavat tekniset ja hallinnolliset tukipalvelut. Tällaisia ovat esimerkiksi varusvaraston, paineilmahuollon, korjaamon ja logistiikan tuottamat tukipalvelut.

5. Kehittämissuunnitelma

Pelastustoimen kehittämistoimenpiteet on suunniteltu pelastuslaitoksen strategisten tavoitteiden viitoittamana ja keskittyvät tunnistamaan ne toimet, jotka ovat välttämättömiä palvelutason lakisääteiden tason saavuttamiseksi ja vaikuttavien ja taloudellisesti kestävien palveluiden toteutuksen varmistamiseksi. Yhteenvedo kehittämistarpeista ja niiden arvioiduista kustannusvaikutuksista palvelutasopäätöskauden aikana on koottu luvun lopussa olevaan taulukkoon.

Riskianalyysi

Ajantasainen ja riittävän kattava riskianalyysityö on keskeisessä roolissa pelastustoimen palvelutarpeen tunnistamiseksi. Riskianalyysi on lakisääteistä työtä ja se tulee toteuttaa siten, että pelastustoimen palvelut on mahdollista mitoittaa riskien ja uhkien mukaisesti sen perusteella. Osana riskianalyysityötä tehdään myös lakisääteistä onnettomuuskehityksen seuranta. Sotilaallisen voimankäytön riskiä arvioidaan yhteistyössä Puolustusvoimien ja Uudenmaan pelastuslaitosten kesken. Korkeatasoisen riskianalyysin toteuttaminen vaatii lisäresursointia 1 htv. Tällä varmistetaan prosessit, joiden kautta löydämme asiakkaille parhaiten sopivat, vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät ratkaisut.

Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Pelastustoimella ei ole olemassa olevia rakenteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyvinvointialueella eikä valmiita toimintamalleja osallistumiselle. Palveluiden toimiva integraatio kansalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on vaikuttavuuden näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää. Toimivan rakenteen ja uusien toimintamallien luominen vaatii 1 htv lisäresursointia hyvinvointialueyhteistyöhön ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.

Pelastustoimen henkilöstövoimavarat

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toteuttamiseksi tarvitaan riittävä määrä henkilöstövoimavaroja. Lakisääteiset poissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus aiheuttaa säännöllisesti merkittävää vajausta henkilöstövoimavaroihin, jolla on suora vaikutus palvelutuotannon toteutumiseen. Vajausta ei saada nykyisessä tilanteessa korjattua lyhyillä sijaisuuksilla, koska ne eivät kiinnosta hakijoita riittävästi. Tilanteen korjaamiseksi esitetään perustettavaksi 10 uutta palomiehen virkaa ja yksi palotarkastajan virka paikkaamaan jatkuvaa henkilöstövajetta. Muutos ei aiheuta lisästarvetta käyttötalousarvioon.

Selvitetään mahdollisuus lisätä pelastustoiminnan päällystön virkoja äkillisten poissaolojen aiheuttaman työkuormituksen tasaamiseksi.

Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen osaamisen ylläpito ja kehittäminen

Osaamisen tasalaatuisuuden parantamiseksi koulutus- ja harjoitustoimintaa tulee yhtenäistää. Tämä on suunniteltu toteutettavaksi kokoamalla erikoisosaajia koulutustyöryhmiiksi, joiden toiminnan mahdollistaminen vaatii työaikajärjestelyjä, jotka mahdollistavat koulutustyöryhmien jäsenten irrottautumisen pelastustoiminnan valmiudesta koulutuksen ajaksi. Tämä vaatii lisäresursointia palomiestehtäviin 4 htv.

Mäntsälän paloasema

Mäntsälän paloasemalla on havaittu sisäilmaongelma ja paloaseman pihalle on rakennettu henkilöstölle väliaikaiset väistötilat paviljonkeihin. Uusi paloasemarakennus rakennetaan Mäntsälään vuoden 2027 loppuun mennessä.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantaminen

Pelastustoiminnan palvelutasossa on puutteita suhteessa sisäministeriön toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa asetettuihin kriteereihin. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantamiseksi rakennetaan uudet valmiusasemat Tikkurilaan, Hakunilaan, Korsoon ja Myyrmäkeen, joista Hakunila korvaa nykyisen Itä-Hakkilan aseman. Näihin sijoitetaan kärkiyksikkö nopeuttamaan pelastustoiminnan toimintavalmiusaikoja. Uusien valmiusasemien käyttöönotto edellyttää pelastustoiminnan henkilöresurssien lisäämistä 12 htv vuonna 2025 ja 12 htv vuonna 2026. Vantaalle rakennettavat valmiusasemat aiheuttavat lisäksi investointitarpeita vuosille 2024-2027. Välittömässä valmiudessa olevien ajoneuvojen määrä tulee myös lisääntymään uusien valmiusasemien perustamisen myötä, joten kalustohankinta edellyttää taloudellisen panoksen lisäämistä ajoneuvokalustoon vuosina 2025 ja 2026.

Uusien valmiusasemien lisäksi pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen parantamiseksi pilotoidaan Vantaalla hälytysajoneuvojen HALI-liikennevaloetusjärjestelmää, joka perustuu satelliittipaikannukseen ja langattomaan tietoliikenteeseen. Sen avulla pelastuslaitoksen hälytysajo saadaan nopeammaksi ja turvallisemmaksi. Järjestelmän käyttöönottoa edistetään Vantaan lisäksi myös muualla pelastuslaitoksen alueella. HALI toteutetaan pelastuslaitoksen ja liikennevaloista vastaavien tahojen eli kaupunkien ja kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Finavian kanssa.

Pelastustoiminnan johtaminen

Valtioneuvoston asetuksella annetaan Helsingille tehtäväksi perustaa yhteistoiminta-alueen pelastuslaitosten yhteinen tilannekeskus, joka toimii myös kansallisena tilannekeskuksena. Kustannuksia jaetaan hyvinvointialueille, joten niitä kohdentuu myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle tämänhetkisen arvion mukaan vuonna 2025.

Yhteistyö pelastustoiminnassa sekä ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämä valmius

Sujuva yhteistoiminta on keskeinen osa pelastuslaitoksen pelastustoiminnan toimintavalmiutta ja erityisesti sillä varmistetaan toiminnan ennakkoluuloton kehittäminen, tiedonkulku eri viranomaisten välillä sekä viranomaisyhteistyön sujuvuus päivittäisiä tilanteita suuremmissa mittavissa resursseja vaativissa onnettomuuksissa ja häiriötilanteissa. Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on kehittää pelastustoimea sekä vaihtaa pelastustoimen osaamista ja parhaita käytäntöjä kotimaisten ja ulkomaisten pelastusviranomaisten ja sidosryhmien kesken.

Tasokas yhteistyöharjoitusten ja suunnitelmien toteuttaminen ja ylläpito sekä jatkuva osaamisen ylläpito ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamiseen vaatii yhteensä 1 htv resurssilisäyksen.

Pelastustoiminnan suunnitelmat

Pelastustoiminnan suunnitelmat eivät kaikilta osin vastaa tällä hetkellä sisäministeriön asetuksen pelastustoimen suunnitelmista (1363/2018) vaatimaa tasoa. Pelastustoiminnan suunnitelma-arkkitehtuuri tulee päivittää, toteuttaa tarvittavat päivitykset suunnitelmiin ja laatia puuttuvat suunnitelmat. Tämä edellyttää 1 htv kohdentamista tähän tarkoitukseen.

Pelastustoiminnan valmius – savusukellus- ja CBRNE-onnettomuuksien valmiudet

Savusukellusvalmiuden vaatiman osaamisen ylläpitämiseksi tulee olla riittävä määrä harjoituksia. Pelastuslaitoksella on tarve kiinteälle harjoitusalueelle, jossa voidaan toteuttaa myös kuuma savusukellusharjoitus. Harjoitusalueen toteutuksen suunnittelu tehdään yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa palvelutasopäätöskauden aikana.

Yhteistyötä Helsingin, Itä- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa tulee tiivistää, jotta CBRNE-kaluston yhteensopivuus saadaan varmistettua. Myös yhteisen kemikaalitorjuntayksikön, KU3058, uusimisen ja sen käytön suunnittelu tulee aloittaa yhdessä naapuripelastuslaitosten kanssa.

Alla olevaan taulukkoon on koostettu kehittämistarpeet niiden arvioidut kustannusvaikutukset palvelutasopäätöskauden aikana. Osa kustannuksista sijoittuu palvelutasopäätöskauden yli vuoteen 2027, mutta on esitetty taulukossa, sillä vuoden 2026 kehittämistoimenpiteiden myötä kustannukset on huomioitava muun muassa investointisuunnitelmassa.

Kehittämistavoite	Toteuttamis- aikataulu (vuosi)	Lisäys käyttötalous- arvioon	Investointitarve	HTV vaikutus
Riskianalyysi (3) Resursointi kattavan ja ajantasaisen riskianalyysityön toteuttamiseksi	2025	0,1 M€		1 htv
Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä (4.1.3) Resursointi yhteistyöhön onnettomuuksien ehkäisemisessä	2025	0,1 M€		1 htv
Valvontatehtävät (4.1.6) Palotarkastajan virka (kustannusneutraali muutos)	2024			1 htv
Pelastustoiminta (4.2.2.1 ja 4.2.2.6) Neljän uuden valmiusaseman rakentaminen, henkilöstö ja kalusto	2024–2027: rakentaminen 2025: 12 htv 2026: 12 htv	2024: 0,4 M€ 2025: 0,4 M€ 2026: 1 M€ (2027: 1 M€)	2024: 4,5 M€ 2025: 0,42 M€ + 4,5 M€ 2026: 0,42 M€ + 4,5 M€ (2027: 4,5 M€)	24 htv
Pelastustoiminta (4.2.2.3) Palomiesten virat (kustannusneutraali muutos)	2024: 6 htv 2025: 2 htv 2026: 2 htv			10 htv
Pelastustoiminta (4.2.2.4) Osaamisen kehittämisen resursointi (operatiivinen henkilöstö)	2024: 2 htv 2025: 2 htv	0,25 M€		4 htv
Pelastustoiminta (4.2.2.7) Mäntsälän paloaseman uusiminen	2026(–2027)	(2027: 0,4 M€)	(2027: 15 M€)	

Pelastustoiminnan johtaminen (4.2.3) Yhteistyöalueen/kansallinen pelastustoimen tilannekeskus	2025	0,2 M€		
Pelastusviranomaisen virka-apu muille viranomaisille ja kansallisen ja kansainvälisen avun vastaanotto (4.2.5 ja 4.2.6)	2025	0,1 M€		1 htv
Pelastustoiminnan suunnitelmat (4.3) Lakisääteisten suunnitelmien valmistelu ja ylläpito	2025	0,1 M€		1 htv

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Mellersta Nylands räddningsverk

Liite 1. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tavoitteet ja päätökset palvelutasosta

Salassa pidettävä JulkL (621/1999) 24§ 1 mom. 8k

